

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

سال یازدهم

شنبه ۲۸ آبان ماه ۱۳۳۴

شماره ۳۱۴۰

شماره مسلسل ۱۶۹

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۶۹

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه

۲۱ مهر ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
 - ۲) تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقای اردلان
 - ۳) سؤال آقای شوشتري راجع به مجازات سارقین و جواب آقای وزیر دادگستری
 - ۴) مذاکره در گزارش کمیسیون دارائی راجع بفروش خالصجات
 - ۵) تقدیم لایحه سازمان برنامه بوسیله آقای معاون نخست وزیر
 - ۶) بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون دارائی راجع بفروش خالصجات
 - ۷) تعیین موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس یکساعت و پنجاه دقیقه بیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

فائین با اجازه آقایان : امید سالار . نقابت ارباب . کیکاوسی . مهندس شاهر خشاهی . محمود ذوالفقاری . امامی خوئی . دکتر عدل . خاکباز . مصطفی ذوالفقاری اسکندری . بهادری . بوداغبان . حمیدیه مهندس اردبیلی . بزرگ ابراهیمی . ثقة الاسلامی . دکتر سید امامی . پناهی . دکتر بینا . رضا افشار . دکتر سید حکمت . شیبانی . صدقی . کاشانی . عبدالرحمن

فرامرزى . معین زاده . فرود . بیات ما کو خزیمه هلم . پیراسته . اورنگ . میراشرافی عرب شیبانی . گئی نژاد . دکتر حمید ایلخانی زاده . حکیمى . محمود افشار . دکتر حمزوی

فائین بی اجازه - آقایان : اریه سبیدی . یار افشار . شیبی . قوامی . مرآت اسفندیاری

دیر آمدگان وزود رفتگان با اجازه - آقایان : غضنفری . افشار صادقی . هدی عباسی . ه دقیقه آقایان - نصیری . تجدد . ماد تربتی یکساعت آقای محمودی یکساعت و ه دقیقه

رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست ؟ آقای مکرّم بفرمائید

مکرّم - در ماده ۶ قانون فروش خالصجات که در جلسه گذشته مطرح بود بنده پیشنهادی داده ام من آن پیشنهاد توضیحی که میدادم عرض کردم که مطالعات و اطلاعاتی که بنده در مورد فروش املاک فریمان بزارعین داشتم اینطور است اینجا نوشته شده است که مأموریتی که بنده داشتم خواهش میکنم اصلاح شود

رئیس - اصلاح میشود . آقای حائریزاده

حائریزاده - يك مختصری در بیانات جلسه گذشته بنده در چاپخانه اشتباه شده اصلاح میکنم میدهم بندنویسی

رئیس - بسیار خوب . دیگر نظری نسبت بصورت مجلس نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲- تقدیم دو فقره سؤال بوسیله آقای اردلان

رئیس - آقای اردلان اردلان - دو فقره سؤال است از دولت که تقدیم میکنم

۳- سؤال آقای شوشتري راجع به مجازات سارقین و جواب آقای وزیر دادگستری

رئیس - امروز سؤالات مطرح است آقای شوشتري شوشتري - بسم الله الرحمن الرحيم سؤال بنده از وزارت دادگستری راجع به سارقین مسلح است که اگر خاطر محترم آقایان باشد در موقتی که لایحه سارقین مسلح مطرح بود تبصره ای پیشنهاد کردم که این تبصره مورد توجه آقایان نمایندگان محترم قرار گرفت و حتی در مجلس سنا هم بحث شد و تقریباً با اتفاق تصویب شد جناب آقای وزیر دادگستری را کاملاً متوجه باین نکات میکنم که قوانین حرفی قوانین موضوعه حرفی بنابر مقتضیات و طبایع ممالک و افراد آن ممالک است بصورت احتیاج ایجاب میکنند که يك قانون برای نظم عمومی و برای رفاه

جامعه وضع بشود این غیر از قوانین سماوی است ولی در ممالک اسلامی مخصوصاً مملکت شیمه ایران از آغاز مشروطیت تا حال سعی شده است قوانین موضوعی هم که حرفی است وقتی وضع میشود سعی میکنیم تطبیق باموازین شرع داشته باشد اینطور معمولان بوده است و انشاء الله این معمول را همیشه جاری میداریم آنوقت شما وزیر - دارائی بودید بنده برخوردم باین معنی که در اثر ... (جناب آقای اراقی استمعا دارم این يك موضوعی است که بانفع تمام افراد تماس دارد توجه بفرمائید) بنده چون هفت یا هشت سال رئیس کمیسیون تشدید مجازات و تجدید نظر بودم برخوردم باین معنی يك دزدی ۷۰ مرتبه ۶۰ مرتبه دزدی میکنید يك دفعه گیر می افتد دو دفعه گیر می افتد (فتات آبادی - بطور میفهمند شصت دفعه دزدی کرده ؟) از پرونده های بیرون میآید (فتات آبادی - از پرونده ها مطالب را بیرون میآورند) آقای فتات آبادی اهل اطلاع میروند از پرونده ها بیرون میآورند آنوقت در این يك مرتبه ما چون عادت بفلسفه بافی و هادیت به ارفاق کرده ایم چون مامخصوصاً به این آیه شریفه ولا تأخذکم بهما رأفة کما لاتوجه نداریم که اگر کسی آدم کشت باید گردنش را زد آن کسی که آدم کشت اگر می کشتندش دیگران آدم نمی کشتند معنی حیوة درفی - القصص حیوة حیات مردم دیگر است ولی الان معنایش چیز دیگری است قانون برای رفاه جامعه است برای نظم جامعه است برای این که زن و مرد در خانه خفته باشند دزد وارد نشود مثل منزل جناب آقای سردار فاخر حکمت یا بری شب منزل آقای شاهزاده دولتشاهی که ماحصلش را بردارند ببرند این دزدی ۶۰ مرتبه ۷۰ مرتبه دزدی کرده است

این مذاکرات مشروح یکصد و شصت و نهمین جلسه از دوره هجدهم قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

حالا بگفته که اگر افتاده بیاید اینجا با فلسفه باقی قاضی با روح گذشته که مادامی که آزاد کنند (عبدالرحمن فرامرزی- این دزد حسابی بوده است خانه رئیس مجلس و وکیل مجلس را برده است بلکه کتابی بخورند) در صورتی که ما جناب آقای وزیر دادگستری در قوانین داریم که اگر کسی دزدی کرد و در مرحله ثانی باشد و فلان باشد مجازات برسد اما من از جناب عالی که میدانم در این قسمت با من هم فکری نیست یعنی با تمام افرادی که رفاه جامعه را میخواهند هم فکری نیست شما وزیر مسؤلیت تحقیق کنید از مجازات سارقینی که سرکسرت کرده اند برای آن هایت تشدید مجازات در نظر گرفته شده است چرا ضابطین عدلیه را از اندام پوشرانی ما فاسد شده اند؟ علت را بفرمایید برای اینکه وقتی بنا بشود که محکمه چشمه را روی هم بگذارد و تشدید مجازات را آن ضابط عدلیه میگوید که من چرا زحمت بکنم؟ چرا بر او تشدید مجازات بکنم چرا وقتی که دزد توی صحرای ت و گاو و گوسفند مردم را برد من عقبت بر من بنظر من رسید روی تجربه ای که داشتم روی ۱۰ بازه هزار پرونده ای که مطالعه کرده بودم و رأی داده بودم دیدم راجع به ندادیم مگر این که بگفتند دست و پا دادگستری را باز کنیم پرونده ها را از آنجا بکشیم باین محکمه سارقین مسلح که مالشون است بدیم تمام اخافه ای کرده باشیم هم دزدها را ۱ سال حبس کرده باشیم من این از ارفاق را با منطبق و با موازین شرع جناب آقای وزیر دادگستری منطبق نیستند در قوانین اسلام است که دزد اگر دهنه سوم ارتکاب کرد باید اعدام بشود یعنی است در میان فقهاء که آید در دهنه چهارم بایستی اعدام شود یا در دهنه سوم من تجربه ای پیشنهاد کردم و بخوانم سارقینی که بیش از دهنه ارتکاب سرفرت کرده باشند در صورتیکه ارتکاب مجددی بکنند مشمول این ماده خواهند شد برای چه؟ برای این که اخافه بشود برای اینکه مجازات بشود شب که شما توی خانه تان خوابیدید راحت باشید این مردم بیچاره در امان باشند الان در کرگان محصول پنجاه شده است یک دسته لایق افتاده اند گاو و گوسفند مردم را میبرند بشت گنبد قابوس امنیت و آسایش از مردم سلب شده شب هفت دزد را آوردند اینجا من گفتم بروند را سه چهار ماه بخوابانند تا مادام شاهد است که مردم آسایش پیدا کردند ما غرضمان از قانون آسایش مردم است نه غرض گذاشتن قانون در مظانجه و تفسیر کردن آن گفتم سفره بفتاده بوی مشک میدهد جناب آقای دکتر امینی من اینطور پیشنهاد کردم این صورت جلسه ۲۲ است این جا نوشتم سارقینی که طبق پرونده های موجود در دادگستری و شهربانی بیش از سه مرتبه ارتکاب به سرفرت نموده و محکوم شده اند

در صورت ارتکاب مجدد مشمول این قانون باشند توجه بفرمایید این صورت مجلس است حالا شنیدم آنروز در دادگستری بودم گفتم قانون گفته که مرتبه از این به بعد این هلم جرات این اصلاح نیست این است که سوال کردم از جناب آقای وزیر دادگستری که تا بحال در این موضوع چه کرده اند توضیح بدهید که چه عملی شده بنده در این پیشنهاد این نظر را داشتم که سارقینی که طبق این صورت مجلس ۳ مرتبه سابقه دارند و محکوم شده اند مشمول این قانون هستند. آقایان نمایندگان محترم هم همین نظر را داشته اند که تصویب کرده اند غرض ما این است که جلوی دزدی گرفته شود حالا من سوال کردم و از نظر اصول قانون رامطابق مواردین شرع تشبیه دادند اگر در یک عبارت اشتباه شده آقا بپایند بگویند که سارقینی که از این تاریخ محکوم میشوند معلوم میشود یک نفقه عمومی روی جرم دزدی کشیده اند که دزدهائی که ۵۰ مرتبه سابقه هم دارند و نشان کنند و منتظر باشند که سه مرتبه دیگر دزدی کند غرض بنده از پیشنهاد و تصویب مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم مجلس سنا این نبود از این جهت خواستم جناب عالی توضیح بدهید که به پیشم چکار باید بکنیم که این وضعیت بهم بخورد اینکه دیشب یا پریشب این آقای دولت خواهی ماحصلش را برده اند حالا اگر شان رئیس مجلس شورای ملی اجازه نداده است که بیاید فلان حرف را بزند و بفرماید خوب رفتند خانه اش را بر دارند دزدی دزدی است (دکتر جزایری- راجع به دزدها صحبت نکنید که شب میباید خانه شما را هم میزنند) (غندم نمایندگان)

رئیس - آقای وزیر دادگستری

وزیر دادگستری (دکتر امینی)- بنده مقدمه فرمایشات آقا را در مورد فلسفه مجازات قبول دارم ولی محکمه بخصوص در امور جزائی قاعداً اگر تفسیر هم بکنند باید بنبغ منتهم تفسیر بکنند موظف است همان ماده قانون را اجرا بکنند بنده کاری ندارم که قانون عطف بمسابق نمیکند بخصوص در امر جزائی (دکتر جزایری - با ماده قانون مگر میشود جلوی دزدی را بگیرد) عرض کنم جناب آقای دکتر جزایری محکمه باید قانون را اجرا بکنند بنده در آن قصد غرض کار ندارم تبصره ای که در مجلس تصویب شده بنده قرائت میکنند و طبق آن هم محکمه عمل کرده تبصره سارقینی که پس از وضع و اجرای این قانون سه مرتبه مرتکب سرفرت بشوند پس از ارتکاب دهنه سوم مشمول این قانون خواهند شد (عبدالصاحب صفائی - صریح است) قانون صریح است بعد از وضع و اجرای این قانون

اگر یک مرتبه مرتبه مرتکب سرفرت شد و محکوم شد یعنی دوم مرتبه سابقه پیدا کرد (دکتر افشار رود کتر شاهکار- ۳ مرتبه) سه مرتبه سابقه پیدا کرد برای دهنه سوم مشمول این قانون میشود بنا بر این تبصره ناظر بر این نیست که اگر یکی دهنه سه سابقه محکوم شده باشد در محکمه که آمد طبق این تبصره محکوم بشود اگر نظر غیر از این است آقایان باید تبصره را عوض بکنند و بنظر بنده محکمه طبق این تبصره عمل کرده بپایند بنده باید علل جرائم را برای دیگر پیدا کرد اینکه فرمودید ضابطین دادگستری چون محاکم ارفاق میکنند و مجازات نمیکند بنا بر این ضابطین دادگستری فاسد شد اند ممکن است یکی از علل فساد این باشد در همه جای دنیا فقط صحبت از مجازات تنها نیست باید علل جرائم را در نظر گرفت که چرا مرتکب جرم میشوند و آنسرفرو و محیطی که مردم را تحریک باین کار میکند در نظر گرفت (دکتر افشار- کلاماً صریح است) ضمناً بنده اینجا میخواستم استفاده بکنم چون آقای حائری زاده در جلسه گذشته اینجا یک بیانی فرمودند راجع بحبس و کتک خوردن یکی از قضات استیضاف بنده می- خواستم از ایشان تشکر بکنم که اگر بنده عنایتی ندارند لافل بوزارت دادگستری که خودشان هم یکی از قضات هستند این توجه را فرمودند بنده آن موقعی که کسالت داشتم و در منزل بودم دادستان گزارش داد که یک چنین اتفاقی افتاده و یکی از مستشاران استیضاف را برده اند در فرمانداری نظامی کتک زده اند و دو روز هم توقیفش کرده اند بنده فوراً تلفن کردم با آقای وزیر جنک و ایشان تذکر دادم که قضات مصونیت دارند و باید آزادی در تصمیم خودشان داشته باشند

رئیس - آقای وزیر دادگستری

اگر بنا باشد که احترام و استقلال قضائی محفوظ نباشد از دادگستری هم انتظار ادلاح نمیشود داشت (صحیح است) ایشان هم بعنوان احوالپرسی بلافاصله آمدند بمنزل بنده و گفتند که ما بلافاصله تلفن کردیم فرمانداری نظامی منکر است میگوید چنین چیزی نیست بنده از آقای هم مورد بی احترامی واقع شده بود سوال کردم ایشان گزارشی داده است و مشغول رسیدگی هستم و خواستم بایشان اطمینان بدهم که بنده که وظیفه دار حفظ مقام قضائی هستم هیچ وجه من الوجوه تحمل نخواهم کرد که یک چنین اسائه ادبی نسبت بقضات شود (صحیح است) مخصوصاً یک قاضی آهم در یک چنین موردی البته این قاضی تفسیری نداشت در منزل ایشان اتفاقی افتاده و قاضی را برده اند ولی اگر قاضی مرتکب خلافی هم بشود جریانی دارد همانطور که آقای حائری زاده توضیح دادند باید در محکمه انتظامی سلب مصونیت از او بشود و بعد تسلیم محاکم بشود (صحیح است) همانطور که نسبت به و کلا هم یک چنین تشریفات هست بنا بر این خواستم

به اطلاع ایشان برسانم که اقدام شد نتیجه اش هم بعداً به اطلاع خواهد رسید (صدرزاده- نتیجه اش را حتماً اطلاع بدهید)

رئیس - آقای شوشتری

شو شوشتری - بنده جناب آقای دکتر امینی قانع نشدم این آقای دکتر افشار آقای دکتر شاهکار هم که تصدیق کردند مرتبه خوب ایشان آزادند ولی من که پیشنهاد کردم و مجلس تصویب کرد من طبق موازین شرع پیشنهاد کردم که هر دزدی سه مرتبه بزند در دعوای این قانون بانه بر طبق قانون اسلام اینطور حکم می کنند ما اگر بخوایم مقابل قانون اسلام یک قانون دیگری وضع بکنیم آنرا بنده اهل این کار نیست این نظر را رد میکنم و مخدوش است اما اینجا شما فرمودید علیرضا باید رسید و فیه جهتش چیست آقا این آدم آدم کشته شد چه میدانم برای چه علت کشته یازدی کرده آنقدر آدمهای فقیر هستند آقا دکتر امینی که سر بی شام زمین میگذازد و میبرند و دزدی نمی کنند اما اگر بخوایم بگوئیم که چون فقیرند دزدی میکنند فری را بایستی جلوگیری کرد اما این ربطی به قانون ندارد قانون اسلام اینطور میگوید من که پیشنهاد کردم اینطور است این صورت مجلس چاپ شده مجلس شورای ملی است حالا محکمه میگوید مرتکب بشوند بایست باشد من نمیدانم حضرت ریاست بنامی چه نظری موافقت میفرمایند ما نظرم این است که دزدی که سه مرتبه بزند کرده است باید برود به آن محکمه من نظرم این است بسته بنظر آقایان است می خواهید مردم آسایش پیدا کنند اینطور که پیشنهاد شده عمل کنید جز دیگری تفسیر نفرمائید آقای رئیس با توضیح بفرمایند والا این صورت مجلس با آن نظر شما متباین است

رئیس - قانون که عطف بمسابق نمیشود (سرممد صحیح است مخصوصاً جزئیات) البته اشخاصی که از این تاریخ یعنی از تاریخ تصویب این قانون سه مرتبه دزدی بکنند مشمول این مجازات میشوند (صحیح است)

۴- مذاکره در گزارش کمیسیون دارائی راجع بفروش خالصجات

رئیس - پیشنهادات ماده ۶ لا محضاً خالصجات در جلسه پیش قرائت شد و حالا دنبالش قرائت میشود (پیشنهاد آقای شوشتری بشرح زیر قرائت شد) اینجانب پیشنهاد میکنم تبصره ماده ۶ بطریق ذیل اصلاح گردد

رئیس - آقای شوشتری

شو شوشتری - جناب آقای وزیر کشاورزی جناب آقای مهندس طالقانی بنده پیشنهاد کردم کلیه بدهی رعایا تا تصویب قانون

منفوشود گذشت بشود بخشوده بشود چرا؟ آهائی که ملک دارند میدانند این قروضی مسافه است بگسال تگرگ میآید زلزله میآید سیل میآید این بیچاره رعیت ۶ ماه پامه از اول برج عقرب بذر کاشته زحمت کرده جان کنده در هفتم اردی بهشت یا ۲۳ خرداد یک تگرگ که میزند تمام محصول او ازین میروند آن وقت مالک دو جور است یکی عده مالک و یکی خرده مالک است یکی هم دولت است که عمده مالک است اینها برای اینکه رعیت از این جانور بد برای اینکه کار زراعت اساسی پیدا بکنند وقتی دینار از این رعیت نداشتند با دردها تگرگش کرده اند میدانند مالک چه دولت باشد چه غیر دولت باشد وقتی دینار از این رعیت نگیرد این فقط در دفاقر ممانند که کد خدا حسن بر لائی حسینی که ه نفر عائله دارد ششده تومان مقروض مانده سه سال چهار سال هم این قرض میماند و پرداخت نشده است (مشایخی- پیشنهاد شد و تصویب شد که تگرگند) آقای شایخی اجازه بدهید سفسطه بکنید شلوغ نکنید اینجا منافع مردم است یکدانه اش وزر وبال برای آدم میآورد این بدبخت اگر داشت که میداد حالا شما میآید میگوئید این قرض را تا ۲۸ ندهد (مشایخی - آقای دکتر شاهکار پیشنهاد کردند تا ۳۱ ندهد و تصویب شد) بنده پیشنهاد کردم تا تصویب با آن نظر شما متباین است

رئیس - قانون که عطف بمسابق ندارم (سرممد صحیح است مخصوصاً جزئیات) البته اشخاصی که از این تاریخ یعنی از تاریخ تصویب این قانون سه مرتبه دزدی بکنند مشمول این مجازات میشوند (صحیح است)

۴- مذاکره در گزارش کمیسیون دارائی راجع بفروش خالصجات

رئیس - پیشنهادات ماده ۶ لا محضاً خالصجات در جلسه پیش قرائت شد و حالا دنبالش قرائت میشود (پیشنهاد آقای شوشتری بشرح زیر قرائت شد) اینجانب پیشنهاد میکنم تبصره ماده ۶ بطریق ذیل اصلاح گردد

۶۰۰ تومان بدهی دارند ولی مواردی هست که بدهیها با هم کشور است و مبالغ بیشتری است بنده میخواستم استفاده بکنم که یک حد اکثری قائل بشوید و مجلس شورای ملی مقرر بدارد که بانه دو هزار تومان (یکی از نه بندگان - آنوقت سه سوم استفاده میشود) تا این مبلغ چون الان یادم نیست ولی اگر موزدی باشد که صد هزار تومان بدهی داشته باشد این را بنده نمیتوانم موافقت کنم و این عکس العمل هم در بیرون خوب نخواهد بود ولی اگر کم باشد اشکالی ندارد (شو شوشتری - زارع را گفتم نه مالک را) بین زارع و مالک آن خطی که ۲۰ سال پیش میکشیدند دیگر امروز نمیتوان کشید الان زارع یعنی هستند که شاید بانه هزار تومان سرمایه دارند اینها را ما با سه زارع یعنی ۲۰ سال پیش زمینشیم اگر یک چنین موردی پیش بیاید که ۵۰ هزار تومان یاصد هزار تومان بدهی داشته باشد نمیشود معاف کرد بفرمائید تا ۵۰ تا ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تومان گرفته بشود

رئیس - آقای صارمی مخالفید؟ (صارمی- بله) بفرمائید

صارمی - بنده تصور میکنم پیشنهاد جناب آقای شوشتری تحصیل حاصل است برای اینکه در جلسه گذشته پیشنهاد جناب آقای کتر شاهکار تصویب شد که بطور کلی طلبهائی که تا آخر ۱۳۳۳ از رعایا وزارتین دولت داشته باشد بخشوده بشود این پیشنهاد تصویب شده و دیگر حد تصابی برایش معین نشده است که بانه دو تومان با هزار تومان باشد کمتر یا زیادتر و اما اینکه فرمودید تا تاریخ این قانون عملی نیست جناب آقای شوشتری بدلیل اینکه تا بحال آنچه مساعد شده بوده پرداخت شده است معاف شده و بخشوده شده باقی می ماند از آن موقعی که مساعد شده است داده شده تا تصویب این قانون اگر اداره خالصجات بداند که در آیه اگر مساعد دیگر مساعده مورد معافیت واقع خواهد شد دیگر مساعده ای نمی پردازد و از این جهت دیگر موردی باقی نمی ماند

شو شوشتری - بنده قانع شدم و پیشنهادم را پس میگیرم

رئیس - یک پیشنهاد دیگر قرائت میشود (پیشنهاد آقای عبدالصاحب صفائی بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم در ماده ۶ بجای (تا هر میزان) جمله (با حریم متناسب بتشخیص کمیسیون فروش) اضافه شود - عبدالصاحب صفائی

رئیس - آقای عبدالصاحب صفائی

عبدالصاحب صفائی - در جلسه گذشته عرض کردم موضوع عرصه اعیانی که بنشده است بخشیده بشود برعایا بطور

کلی عرصه زیر بنا پنهانی کافی نیست چون هر ساختمانی حریمی دارد بنده این پیشنهاد را کردم در ماده ۶ نوشته عرصه زیر بنا تا هر میزان این تا هر میزان اضافه است زیرا بنای اعیانی یک رعیت یک مقدار خیلی زیادی نمیتواند باشد عوض هر میزانی اضافه کنید با حریم متناسب بتشخیص کمیسیون فروش یعنی کمیسیون فروش که هر دو برای فروش این اراضی در آن جا رعایت بکنند برای هر خانه ای که میخواهد عرصه و اعیانی را او بگذارد یک حریم متناسبی در نظر بگیرد (صارمی - اصلاح بفرمائید فضای متناسب) بسیار خوب فضای متناسب عبارت اینطور میشود جناب آقای وزیر کشاورزی عرصه اعیانی با فضای متناسب بتشخیص کمیسیون فروش بر عیت واگذار میشود عوض تاهر میزان که در ماده ۶ نوشته شده است (وزیر کشاورزی - پیشنهاد قرائت بفرمائید) پیشنهاد کردم بجای تا هر میزان هر میزان را بردارید بنویسید با فضای متناسب بتشخیص کمیسیون فروش یعنی عرصه اش با فضای متناسب بتشخیص کمیسیون فروش (صارمی - بسیار ضرورت هم دارد) این ضرورت دارد قطعاً آقایان هم این نظر را داشته اند استدعا می کنم موافقت بفرمائید

وزیر کشاورزی -

مانعی ندارد بنده قبول دارم

رئیس - پیشنهاد مجدداً قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در ماده ۶ بجای (تا هر میزان) جمله (با فضای متناسب بتشخیص کمیسیون فروش) اضافه شود - عبدالصاحب صفائی

رئیس - آقای وزیر کشاورزی هم با این پیشنهاد موافقت آقایانی که با این پیشنهاد موافقت دارند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(پیشنهاد آقای ارباب بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم: تبصره ذیل بلاعوض فروش خالصجات اضافه شود

قریه شیخ آباد میناب که طبق سند و فرمان ملک مرحوم شیخ حسن مینابی و در تصرف اداره خالصه است دولت مکلف است پس از رسیدگی بورتبه متوفی مسترد دارد - مهدی ارباب

رئیس - آقای ارباب

مهملی ارباب - بنده فکر می کردم مدتی که آقایان از دیدار نخس بنده دور بودند اندا فلا یک لطفی بنده پیدا کرده اند ولی حالا می بینم یک پیشنهادی که به انتکای اهالی پروری آقایان برای حفظ حقوق یک عائله بدبختی تقدیم کرده ام صدای درق و درق تخته بلند است امیدوارم که وقتی که دلیل بنده را بدقت استماع

فرمودند همه آقایان نظر لطف و نهایتی به آن مردم داشته باشند نه مهدی ارباب خود شما همه آقایان وکیل همان مردم معروم بدبخت هستید بنده تنها و کیلی هستم طبق این رونوشت مصدق شده در زمان... (صارمی - آقای ارباب مجلس جای این صحبت ها نیست ما چکار باین حرفها داریم بدادگستری باید برود) تمنی میکنم یک قدری توجه بفرمائید اگر در محکمه میتوانست حق خودش را از اداره خالصه بگیرد بنده اینجا پیشنهاد نمیکردم خود جناب آقای وزیر کشاورزی هم قطع دارم به اینکه مرد بینظری هستند و موافق باشند طبق این سند در زمان حکومت مرحوم نظام السلطنه یا سندا مالک که یکی از آن ها حاکم بنادر بودند دولت دو قریه را بدو نفر منتقل میکند بعد از مدتی بر اثر فوت مالک آن دو قریه را دولت تصرف می کند یکی از آنها را در تصرف اداره خالصه دیگر از آنها الان در تصرف اداره خالصه است سالها است این بدبخت ها شکایت می کنند (صارمی - بروند عدلیه شکایت کنند) اینها آقا پولی که بویل بدهند و بیایند محاکمه کنند ندارند جناب آقای

صارمی توجه بفرمائید در بندر عباس و میناب دادگستری وجود ندارد این بدبخت ها هم وسیله ای که بیایند تهران و دعواشان را شروع کنند و ادامه بدهند ندارند بضاعت هم ندارند فکر وضعیت را بفرمائید این عین سندی است که رونوشتش را بخود جناب آقای وزیر کشاورزی در چند ماه قبل تقدیم کردم و ارجاع بداره خالصجات فرمودند چند دفعه از ایشان استدعا کردم فرمودند ما اصلاً قانون فروش خالصجات را در دست داریم و انشاء الله برای اینهم فکری میکنم بنده استدعا می کنم موافقت بفرمائید یک کمیسیونی رسیدگی کند (دکتر جزایری - محکمه باید رسیدگی کند) عرض میکنم در محل محکمه ندارند و وسایل ندارند اینها سنده قاطع در دستشان است بنده الان یک سطر از این سند را قرائت می کنم می گوید موافق این فرمان که سند مالکیت اوست در هر نوع تصرفات مالکانه از قبیل هبه و انتقال و غیره مجاز و مختار خواهد بود این یک سندی است که نظیرش هم بوده است یکیش هم که عین این سند را دارد ملک را در تصرف دارد فقط یک طایفه است بنده اگر ندارند ندهند پیشنهادی که بنده کردم روی تقاضای آن ورته است که از بنده کرده اند که آنچه اقدام می کنند ترتیب اثری داده نمی شود و بنده این پیشنهاد را

دادم و البته جای این پیشنهاد هم همین جا است بنده یک شکل دیگر هم میتوانم موافقت بکنم جناب آقای وزیر کشاورزی توجه فرمائید استعدا میکند آقایان این مورد خیلی در زندگی صد خانوار مؤثر است این پیشنهادی که من داده ام توجه فرمائید اگر چنانچه واقفاً صلاح میدانید مطابق این اسناد ثبت ملکشان به شان بس داده بشود يك موافقت بنده می کنم که بابت تخفیفی بابت قبضه بابت اقساطی این ملک را بخود این ور نه بفرورشد (شوشتی- اینکه نفس غرض است) بهرحال من اصل این سند را بمقام ریاست تقدیم می کنم و استعدا می کنم که توجیهی مبذول فرمائید که حق این صد خانوار تضییع نشود معلوم خود آقای وزیر کشاورزی هم راضی نخواهند شد که حق يك عده ای یا مال بشود بنده اصل این سند را تقدیم حضور مبارک ریاست می کنم رئیس - بدون اینکه يك مرجع رسیدگی کند که نباشد نظر آقای وزیر کشاورزی چیست ؟

ارباب - يك مرجعی خود آقای وزیر کشاورزی تعیین کنند رسیدگی کند (صارمی - مرجع دادگستری است)

رئیس - آقای ارباب بدمی پیشنهادتان را اصلاح بکنید آقای شوشتی فرمائید .

شوشتی - اساساً پیشنهاد آقای ارباب نظرش بیک جمله ای است که تأمین شده که هیچ ملکی که در تصرف اشخاص باشد نمیتوان از تصرف او خارج کرد (ارباب - در تصرف خالصه است) و تصرف دهوی خالصه بودن باستاد خالصه بودن اداره خالصه تا طبق رای محکمه سلب تصرف از تصرف نشود مسلمند مقام تقسیم هم بر نمی آید آقای ارباب من الان استعلاماً معلوم میکنم این ور نه که میفرمائید خودشان جزو این رعایا هستند یا نه ؟ اگر هستند باید تقسیم به خودشان بشود اگر متصرفند که وزارت کشاورزی دستگیر خالصه سلب تصرف از متصرف که نمی تواند بکنند (ارباب - متصرف نیستند خالصه عدواناً تصرف کرده) اگر نباشد يك موضوع را وارد بشویم باینکه نگاه خالصجات عدواناً تصرف شده و مبتنی بر احکام محکمه قرار ندهیم و این را در مجلس مطرح کنیم دیگر سنک روی سنک بند نمی شود تمام امور متشوش میشود پس جنبامالی و آقای وزیر کشاورزی که هم ایشان نظرشان بی غرضی است و هم شما که نمائنده مجلس هستید بنشینید در خارج فکری فرمائید این موضوع را تمام بکنید که این موضوع خاصی نشود که ما بیائیم در مجلس برخلاف حکم محکمه به پیشنهاد آقای رای بسدهیم آنوقت ما برخلاف تمام قوانین رای داده ایم

اینطور که نمیشود بناء علیهذا ، بنده نه مقصودم از این توضیح ملک میناب بود بلکه در همه جا هیچ ملکی را که در تصرف اشخاص است نمیشود تقسیم بکنم در محکم کردید

ارباب - نظایرش را شما تصویب کردید

رئیس - هیچ همچو چیزی نیست آن بارسیدگی بود بوسیله کمیسیون رسیدگی شد (صحیح است)

ارباب - این را کمیسیون رسیدگی کند جناب آقای رئیس بنده پیشنهاد را اصلاح کردم

رئیس - بدهید قرائت بشود (شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم قریه شیخ آباد میناب قبل از ارجاع اسناد مربوطه به مرجع صلاحیتدار به کسی فروخته نشود

رئیس - این پیشنهاد وارد نیست

عبدالصاحب صفائی - اصلاً در ماده سوم گفته شده در صورتیکه مورد اختلاف باشد نباید فروخته شود

ارباب - يك تائیه اجازه فرمائید توضیح بدهم يك مرجعی تعیین بشود رسیدگی کند

صارمی و صدرزاده - دادگستری مرجع است

رئیس - باینکه يك کمیسیون از وزارت دارائی و وزارت کشاورزی تشکیل بشود رسیدگی کند

ارباب - بنده قبول دارم آقای وزیر کشاورزی جنبامالی هم موافقت فرمائید که يك کمیسیون تعیین بشود

رئیس - پیشنهادتان را اصلاح بکنید بدهید بیاورند

رئیس - در ماده ۶ دیگر پیشنهادی نیست ، چند تبصره در ماده ۶ تصویب شده رای گرفته میشود بماده ۶ با تبصره هائی که تصویب شده آقایان موافقت قیام فرمائید (سکن برخواستند) تصویب شد

مشایخی (مخبر) - بنده يك توضیحی دارم

رئیس - توضیح بدهید اگر تناقضی نیست بعد اصلاح میشود

مشایخی - آقایان توجه فرمائید در ماده ۶ که تصویب شد گفته شده است عرصه ساختمانهای رعیتی تا هر میزان که باشد بلاعوض بصاحب اعیان واگذار می شود در تبصره يك ماده ۶ که آنهم تصویب شده گفته شده است که عرصه اعیانیهائیکه تا تاریخ تقدیم این قانون در اراضی خالصه احداث شده از زبانی و بدون رعایت مقررات مزایده به صاحبان اعیانی بفروش میرسد بنابراین مادر یکجا تصویب کرده ایم که بفروش برسانیم و در يك جا تصویب کرده ایم که بلا عوض عرصه ساختمانها را بگذار شود این

دو بام مغایر است مقصود از تبصره ماده اول عرصه اعیانی هائی بوده است که متعلق بر عیت نبوده فرض کنیم که در يك دهی کارخانه احداث شده اگر این کارخانه این بوده که بصاحب کارخانه فروخته شود و در تبصره ماده منظور این است که عرصه اعیانیهائی زارعین مقیم املاک خالصه بلاعوض بآنها واگذار شود بنابراین موافقت فرمائید در تبصره ماده ۱۲ اضافه شود عرصه اعیانی های غیر رعیتی مانند کارخانه يك جمله اینطور اضافه شود و با اضافه شدن این جمله رفع تناقض را فرمائید

شوشتی - مقصود چیست ؟

رئیس - در تبصره يك ماده ۲ نوشته است عرصه اعیانی هائی که تا تاریخ تقدیم این قانون در اراضی خالصه احداث شده مقصود این است که از طرف اداره خالصه احداث شده باشد و ملک رعیت نباشد در اینصورت بفروشد ولی آن اعیانی که رعایا متصرف و خود رعایا صاحب هستند عرصه هم باید بآنها مجاناً واگذار شود با این توضیح اگر دولت موافق است در کلیات آخر اصلاح خواهد شد حالا ماده ۷ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - کشاورزانی که بر طبق مقررات این قانون صاحب آب و زمین میشوند برای نگاهداری و مراقبت اینبیه همومی و دایر نگهداشتن قنوات و منابع دیگر آب موظفند همه ساله متناسب میزان مالکیت خود مبلغی که در آیین نامه معین خواهد شد بصندوق تعاون عمومی آن ده بپردازند

رئیس - کسی اجازه نخوسته مخالفی ندارد .

مسعودی - بهتر از اینهم نمیشود

عبدالصاحب صفائی - بنده مخالفم

رئیس - فرمائید

عبدالصاحب صفائی - در ماده ۷ مطالبی بیان شده که فی حد ذاته صحیح است ولی ذکر قانونی و وضع يك قانون برای اینکار بنظر بنده در عرض ایجاد سهولت و پیشرفت کار زحمت تولید میکند در ماده ۷ (استعدا میکنم آقایان توجه فرمائید) برای مالکین که خالصه به شان انتقال پیدا میکند وظیفه تعیین کرده اند مینویسند کشاورزانی که بر طبق مقررات این قانون صاحب آب و زمین میشوند برای نگاهداری و مراقبت اینبیه همومی و دایر نگهداشتن قنوات و منابع دیگر آب موظفند همه ساله متناسب میزان مالکیت خود مبلغی که در آیین نامه تعیین خواهد شد بصندوق تعاون عمومی ده بپردازند (مسعودی - خیلی هم ماده خوبی است) اصلاً بنظر بنده مداخله در کار مالکین که بموجب این قانون زارعین که مالک شده اند باینصورت يك تعهدید مالکیت است

رئیس - آقا چرا دخالت میکنید

هر زارعی میباشد برای تقویه قنات و غیر ذلک عمل بکنند بخودی خودشان خواهند کرد این ماده هیچ نتیجه ای نخواهد داشت جز اینکه در ده ایجاد يك زحمتی برای زارعین خواهد کرد آقا مالکان برای زارع بیشتر از خود زارع که نمیشود بسوزد اجازه فرمائید این معنایش این است که در ده دوسه نفر را رعایا و کشاورزان بپردازیم و آق سقل برای آنها در سن کنیم و از راه تشویق نه بموجب قانون بنظر بنده این ماده ۷ نه تنها مفید نیست بلکه کلبه املاک خالصه تقسیم شده را فلیج خواهد کرد (مسعودی - اشتباه میفرمائید)

شوشتی - آقا يك سال دیگر این قانون باز باید بجلس

رئیس - آقای مسعودی

مسعودی - عرض کنم بنظر من بهترین ماده ای که در این قانون هست همین ماده ۷ است و واقفان طرز استدلال آقای صفائی را نفهمیدم درست بعکس است اینجا يك کمک و مساعدتی خواهد شد بزارعین در دهی که قنات نداشته باشد که زمینش بدر نمی خورد اصلاً بنظر بنده بهترین ماده همین ماده است (صحیح است) و بایستی حتماً بهین صورت هم عمل بشود اگر واقفان میخواستند تقسیم خالصجات عملی بشود باید وسائل کار او را فراهم کنید و الا میشود مثل سیستان و مثل جاهای دیگر در حال بنظر من بسیار پیش بینی صحیح و عاقلانه ای شده و بنده با منطقی که ایشان بیان کردند صد در صد مخالفم برای اینکه اگر آنچه که نظر ایشان است عملی بکنیم اصلاً این قانون بخودی خود یعنی هیچ یعنی اصلاً خود قانون باید ازین برود بنا بر این تمنی میکنم که آقایان باین ماده رای بدهند که زود تر لائل این قانون بگذرد الان ۱۵ ، ۱۶ جلسه است که مطرح است و در هر ماده ای ده دوازده پیشنهاد شده

دکتر جزایری - تا آخر سال انشاء الله میکند

رئیس - آقای صدرزاده موافقت؟

صدر زاده - بنده با ماده هفت موافقم .

رئیس - آقای عیبدی نوری موافقت؟

عمیبدی نوری - بنده با خود ماده موافقم ولی پیشنهادی داده ام

رئیس - آقای شوشتی

شوشتی - بنده هم موافقم .

رئیس - دیگر مخالفی نیست بنا بر این پیشنهادها قرائت میشود (پیشنهاد آقای ارباب بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بلا یحه فروش خالصجات اضافه شود

تبصره - هر کس احداث قنات برای عمران زمین بایر و معینی کرده باشد دولت

بگذارید حرفش را بزند بکمی میاید جواش را بدهد این چه ترتیبی است هر چه میگویی می باز هم صحبت میکنید فرمائید آقا

عبدالصاحب صفائی - يك دقیقه دیگر بیشتر عرض ندارم استعدا میکنم وضعت زارعین را طوری بکنید که عصبانی نشوند و اینکار عکس العمل ایجاد نکند با تشویق باید رعایا را آشنا بصندوق تعاون کرد از راه تشویق نه بموجب قانون بنظر بنده این ماده ۷ نه تنها مفید نیست بلکه کلبه املاک خالصه تقسیم شده را فلیج خواهد کرد (مسعودی - اشتباه میفرمائید)

شوشتی - آقا يك سال دیگر این قانون باز باید بجلس

رئیس - آقای مسعودی

مسعودی - عرض کنم بنظر من بهترین ماده ای که در این قانون هست همین ماده ۷ است و واقفان طرز استدلال آقای صفائی را نفهمیدم درست بعکس است اینجا يك کمک و مساعدتی خواهد شد بزارعین در دهی که قنات نداشته باشد که زمینش بدر نمی خورد اصلاً بنظر بنده بهترین ماده همین ماده است (صحیح است) و بایستی حتماً بهین صورت هم عمل بشود اگر واقفان میخواستند تقسیم خالصجات عملی بشود باید وسائل کار او را فراهم کنید و الا میشود مثل سیستان و مثل جاهای دیگر در حال بنظر من بسیار پیش بینی صحیح و عاقلانه ای شده و بنده با منطقی که ایشان بیان کردند صد در صد مخالفم برای اینکه اگر آنچه که نظر ایشان است عملی بکنیم اصلاً این قانون بخودی خود یعنی هیچ یعنی اصلاً خود قانون باید ازین برود بنا بر این تمنی میکنم که آقایان باین ماده رای بدهند که زود تر لائل این قانون بگذرد الان ۱۵ ، ۱۶ جلسه است که مطرح است و در هر ماده ای ده دوازده پیشنهاد شده

دکتر جزایری - تا آخر سال انشاء الله میکند

رئیس - آقای صدرزاده موافقت؟

صدر زاده - بنده با ماده هفت موافقم .

رئیس - آقای عیبدی نوری موافقت؟

عمیبدی نوری - بنده با خود ماده موافقم ولی پیشنهادی داده ام

رئیس - آقای شوشتی

شوشتی - بنده هم موافقم .

رئیس - دیگر مخالفی نیست بنا بر این پیشنهادها قرائت میشود (پیشنهاد آقای ارباب بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بلا یحه فروش خالصجات اضافه شود

تبصره - هر کس احداث قنات برای عمران زمین بایر و معینی کرده باشد دولت

بهیچ عنوان حق مراحت نسبت بآن زمین نخواهد داشت مگر اینکه صاحب قنات را راضی بفروش آن قنات نموده و بتقوم کارشناس خریداری نماید .

رئیس - آقای ارباب .

بنده توضیح را عرض میکنم اصراری هم ندارم که این پیشنهاد تصویب بشود یا نشود ولی در چند مورد یکیش مخصوصاً در زاهدان است قناتی احداث شده آب در شرف جریان است زمینش را دولت برای يك احتیاجاتی جلوش را گرفته است بنده عرض میکنم یا برای استفاده آن قنات رفع تعرض از آن زمین بشود یا قنات این بدیخت را دولت بخرد بالاخره يك قناتی که احداث شده يك جائی باید جریان پیدا کند در يك معلی باید ظاهر بشود باید حق آن ضایع نشود این پیشنهاد بنده است که یادوات قنات را از احداث کننده بخرد یا اینکه برای آن زمینی که قنات در آن احداث شده مزاحمتی ایجاد نکند تصور میکنم این پیشنهاد غیر عادلانه نیست حالا هر کدام را آقای وزیر کشاورزی صلاح می دانند موافقت کنند هر کدام را آقایان صلاح می دانند قبول کنند هر کدام را نمایندند قبول نکنند بنده برای رفع گرفتاری مردم این پیشنهاد را عرض کردم

رئیس آقای وزیر کشاورزی و وزیر کشاورزی - پیشنهادی که فرمودند بنده درست متوجه نشدم قناتی که مردم احداث میکنند یا در يك زمینی است که مال خودشان است یا اجاره کرده اند یا خریده اند یا قراردادی بسته اند بعد می آید میروند چند هزار تومان خرج میکنند قنات ایجاد میکنند آب در می آورند و زمین مشروب میکنند در يك چنین مواردی که دولت حرفی ندارد حق مداخله ندارد برای اینکه يك زمینی است که قبلاً يك کسی خریده باینکه قرارداد بسته است و قنات احداث کرده است باینکه اینطور نیست يك کسی می آید می رود يك قناتی احداث میکند که آب فروش بکند میگوید من يك قناتی احداث میکنم که آبش را بدم بفروشم که ز راه بکنند دولت مزاحمتی ندارد در این مورد هم فقط يك موردی باقی میماند و آن این است که زمینهای دولتی باشد که اشخاصی برای این که زمینها را تصاحب بکنند بروند آنجا قنات ایجاد کنند و باین عمل هم بنده نمیتوانم موافقت بکنم (صحیح است)

رئیس - آقای صدر زاده مخالفید فرمائید .

ارباب - اجازه فرمائید جناب آقای رئیس این يك توضیح لازم داشت اشخاص زمین داشته اند قنات هم توش احداث کرده اند .

رئیس - شما پیشنهادتان را دادید و صحبت هم کردید

صدرزاده - جناب آقای ارباب نظر باینکه در مسافرت بودند توجه ندارند که چه چیز در دستور است آقا در دستور قانون فروش خالصجات است نه قانون قنات ما در مورد قنات قانون هله بده و مفصلی داریم کسی که قنات احداث کرد اگر زمینی که با آب آن قنات زراعت کند ندارد آب را مستقلاً میفروشد دولت چه اختیاری دارد که بیاید قنات او را بگیرد

ارباب - بنده با توضیح جنابعالی قانع هستم و موافقم .

جلیلی - آقای ارباب پس گرفتید؟

ارباب - بنده با توضیح جناب آقای صدرزاده موافقت دارم و پس گرفتیم

رئیس - خوب است آقایان پیشنهاداتی که وارد نیست ندهند الان ۱۵ روز است که این لایحه در دستور است يك پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بلا یحه فروش خالصجات اضافه شود

تبصره - دولت در هر يك از قنات اگر سهمی داشته باشد که از آن سهم مجری و محل استفاده نداشته باشد مکلف است بعمده مالک قنات با تقویم کارشناس بفروشد

رئیس - آقای ارباب

ارباب - بنده استعدا میکنم بجای او و جنجال توجه بعرض بنده فرمائید شما اختیار دارید که تصویب بکنید یا نکنید خیلی از قنات هست (همه نمایندگان)

رئیس - آقای ارباب مدتی غایب بودند امروز تازه آمده اند بگذارید صحبت بکنند .

ارباب - خیلی از قنات هست که چند ساعت دولت از مجری المباد را با اصطلاح قدیم بابت مطالبات خود خریده نه زمین دارد دولت که روی آن زمین از آب آن قنات استفاده کند نه مجری دارد که ببرد جای دیگر استفاده کند این هم بنظر من مانده بنده عرض کردم اجازه بدهید اینطور جزئیات را بعمده مالک قنات بفروشد یعنی قناتی که خرده مالک دارد اگر يك خرده بنده عرض کردم اجازه بدهید اینطور جزئیات را بعمده مالک بیچاره موظف بخورد و ترتیب کار آن معلوم باشد و طوری باشد که آنها هم تکلیفشان معلوم باشد (صحیح است) این است که بنظر بنده این يك پیشنهاد اصلاحی تکلیلی ماده ۷ است و آن اشکال جناب آقای صفائی را هم با تکمیل این ماده رفع میکند

وزیر کشاورزی - يك قانون خاصی در این مورد بود

عمیبدی نوری - این صندوق تعاون عمومی است

مشایخی - این پیشنهاد مضر نیست موافقم .

رئیس - توجه بکنید مجدداً قرائت میشود .

طرز فروش و سایر جزئیات در آیین نامه باید ذکر شود که اگر بکروزی پیش آمد که يك مقدار خیلی مختصری از يك قناتی را دولت داشت آن را چه جور صلاح ملک است که بفروشد اصل فکر جنبامالی صحیح است ولی در آیین نامه پیش بینی خواهد شد که چه جور بفروشد

ارباب - بسیار خوب با این توضیح بنده پس گرفتیم

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد مینماید بآخر ماده هفتم این جمله اضافه شود « و ترتیب تشکیل و طرز کار صندوق تعاون عمومی هم در همان آیین نامه تعیین شود »

عمیبدی نوری

رئیس - آقای عیبدی نوری

عمیبدی نوری - همانطور که اینجا بحث شد ماده ۷ یکی از بهترین مواد این لایحه است برای اینکه اگر این ماده نباشد از این تقسیم اراضی بین کشاورزان ممکن است ضرر مهم به بینیم باین معنی که قنات و اینبیه و وسایل کشاورزی از بین برود و باین جهت فکری شده است که کشاورزان موظف باشند هر کدام متناسب عایدات خودشان برای صندوق عمومی مبلغی به بپردازند (صحیح است) اما متأسفانه تعیین تکلیف نکردند که صندوق عمومی ده چه چیز هست چه جور باید تشکیل بشود و وظیفه اش چیست (صحیح است) در واقع این ماده يك طرفی نوشته شده است یعنی طوری نوشته اند که پول را بایستی بدهند اما چه جور مصرف بشود و چه بکنند تکلیفش معلوم نیست (صارمی و مکرهم - در ماده ۱۰ هست) در آن ماده صندوق روستائی هست طبق اصول کلی که آنها بایستی این کار را بکنند این بود که ماده را اصلاح کرد و نوشتیم که طرز کار و تشکیل صندوق عمومی ده نیز در همین آیین نامه تعیین شود منظور بنده این بود که این ماده بآن منظور واقعی که مجلس شورای ملی دارد دو طرفه باشد یعنی هم این تازه مالک بیچاره موظف باشد که پولش را بدهد و هم صندوق تعاون بخورد و ترتیب کار آن معلوم باشد و طوری باشد که آنها هم تکلیفشان معلوم باشد (صحیح است) این است که بنظر بنده این يك پیشنهاد اصلاحی تکلیلی ماده ۷ است و آن اشکال جناب آقای صفائی را هم با تکمیل این ماده رفع میکند

وزیر کشاورزی - يك قانون خاصی در این مورد بود

عمیبدی نوری - این صندوق تعاون عمومی است

مشایخی - این پیشنهاد مضر نیست موافقم .

رئیس - توجه بکنید مجدداً قرائت میشود .

مخبر- جناب آقای رئیس آقای عمیدی بجای کلمه عمومی موافقت که روستائی نوشته بشود.

عمیدی نوری عقیده شان این است که بجای کلمه عمومی نوشته شود روستائی بندهم موافقم.

(ماده ۷ بشرح زیر قرائت شد)

کشاورزانی که برطبق مقررات این قانون صاحب آب و زمین میشوند برای نگاهداری و مراقبت آب و دایر نگاهداشتن قنوات و منابع دیگر آب موظفند همه ساله متناسب میزان مالکیت خود مبلغی که در آیین نامه تعیین خواهد شد بصندوق تعاون روستائی آن ده بپردازند و ترتیب تشکیل و طرز کار صندوق تعاون روستائی هم در همان آیین نامه باید تعیین شود.

رئیس - آقایان که با این پیشنهاد اصلاحی که شده موافقت نمیکنند (اکثر برخاستند) تصویب شد یک پیشنهاد آقای شوشتی داده اند که پس از توضیح پس بگیرند

(بشرح زیر قرائت شد)

شرح ذیل را در قسمت آخر ماده هفت پیش نهاد میکنم مشروط بر آنکه آن مبلغ از صدی بیست درآمد آن رعیت بیشتر نباشد شوشتی

صفاری - کمتر هم هست

رئیس - آقای شوشتی

شوشتی - اجازه بفرمائید من نمودم راجع بکلمه قنوات اصلاً تمام این قوانین را بی معنی میدانم مقدمه این است که دولت سالی ۱۵ میلیون ۲۰ میلیون تومان باید بگذارد کنار برای قنوات دولتی و همینطور الان تصویب گرفتند چاه بزنند قنوات را هم باید درست کنند برای اینکه ما میدانیم این قنوات مشترک می افتد به دیگر و من چرانی پیشنهاد کردم برای این است که در آیین نامه قید بفرمائید که مبادا آنجا ساینده یک مبلغی را برای یک رعیت در نظر بگیرند که مجموع درآمدش بیشتر باشد آنوقت چطور بندهم و حالاً فرضم تذکر این مطلب بوده و پیشنهاد تقدیم کرد که طوری بفرمائید که تناسب با قدرت پرداخت آن رعیت باشد و برای رعیت یک تکلیف مالاطلاق نکنند و پیشنهادم را هم پس بگیرم

رئیس - در ماده هفتم دیگر پیشنهادی نیست آقایانی که با این ماده موافقت قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده هفتم قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۸ - وزارت کشاورزی مجاز است با افراد و شرکتهای ایرانی که بخواهند زمینهای اطراف و کوهستانی و کویری را دایر نمایند با توجه بمسکات مالی و فنی مساحتی که حد اکثر از هزار هکتار تجاوز ننماید مجاناً و بر طبق شرایطی که در آیین نامه تعیین میشود واگذار نماید و آنوقت موقوفه بفرمائید تبصره باشخاص و یا شرکتهائی که از اراضی کویری و باطلاتی واگذار شده است در صورتی که در مورد مقرر وطبق شرایط آیین نامه این قانون عمل ننکرده باشند آن مقدار اراضی از ملکیت آنها منتزاع میشود این تبصره هم بسیار خوب اصلاح این بحث را دارم که ما کفایت اراضی موات را غیر از اراضی زیر جوئی میگیریم ، اراضی باطلاتی که بازده کمی شود مثل اراضی که در قسمتی از خوار و زمین واقع است یا در رباط کریم و شهریار یا غار و فشافویه و یا عیاشه عوض اینها از نظر عمران و آبادی این اراضی را چطور میتوان هزار هکتار دار ، این اراضی اولاً ما بدمن دست مستحضر نباشم هزار هکتار نمیشود و اگر قبلاً مطالعه کرده بودم عرض میکردم ، شما این فکر را بکنید من عقیده ام این است که در اراضی کویری و باطلاتی که اطلاق موات بآن بشود هر مسلمانی هر غیر مسلمی که ایرانی باشد میتواند برود ده هزار هکتار از اراضی کویری ایران را آباد کند طبق موازین شرع مقدس اسلام عمل او مقدس است ، محترم است آمده حیات کرده عمران کرده و مالکیت او میورد ، اما آقای وزیر کشاورزی جناب آقای صدرزاده خواهش میکنم توجه بفرمائید این کلمه باطلاتی این جور عنوان ما را بشه میباید از آنجا که در یک قسمت هائی یک اشخاص بیایند و زراعت کنند مثل اینکه در این جا آقای مشابهی خدا حفظشان کند توضیح فرمودند

مطلبی را که بر کبھی من افزود و گویج تر شدم راجع بر سر کارخانه هائی که در دهات تفرع ساخته میشود این ممکن است چهار هزار متر باشد و من داشتم گویج میشدم الان هم گویج هستم این راهم که مخالفت میکنم مخالفت نیست و من میل دارم که جوری بشود هر قدر از اراضی موات ایران را شرکت ها و دستجات افراد خارجی یعنی خارجی که از نظر من خارجی نیست و آن ایرانی که خارج از ملکیت باشد باید شرایطی داشته باشد که هر قدر بتواند برود آباد کند کلمه هزار هکتار بنظر من در اینجا زیاد است و این اراضی باطلاتی توضیح لازم دارد و لازم است که جناب مغیر معتمد و جناب آقای وزیر توضیح بدهند که مراد از این اراضی باطلاتی کدام اراضی است و الان بنده مخالفتی ندارم

رئیس - آقای وزیر کشاورزی - توضیحی که حضورتان عرض میکنم این است که در اراضی باطلاتی در اراضی کویری گاهی اتفاق افتاده که یک عده اشخاصی میل دارند بملک این که سطح زندگی بالاتر قیمت محصول زیاد شده و وسایل مکانیکی پیدا شده است آنجا ما را آباد کنند ولی باسستی حدودی زمین بود که این اشخاص ملکی را که میخواهند آباد کنند به هم دیگر تجاوز میکنند که بعداً اسباب درد سر خودشان را فراهم میکنند مثالی عرض میکنم الان در سر راه خراسان که دولت خالصجاتی دارد کویری هست که اشخاصی میباید آنجا را آباد کنند و اینها بحدود هم تجاوز میکنند منظور این است که این حدود معلوم شود تا بتواند قنات بزند ، بکنند از اینها میباید میگویند چون من این حدود اراضی را دارم قنات میزنم و تا قنات درست بشود دو سه سال وقت لازم دارد و نمیتواند زراعت بکنند شخص دیگری میباید بپایانصد متر فاصله یک قنات دیگری میزنند زیرا این دو قنات هزار هکتار اراضی موجود نیست این است که در این قانون قید شده است که اگر اشخاصی پیدا شدند که خواستند بروند یک کویری را آباد کنند باید باطلاتی را آباد کنند معین بشود که چقدر با نهاده شود و هزار هکتار یک حد اکثری است که اگر بخواهند زراعت بکنند بیش از هزار هکتار نمیشود آباد کرد و عقیده بنده کاملاً کافی است و تحت آن شرایطی که در آیین نامه پیش بینی میشود داده خواهد شد

شوشتی - بنده قانع شدم

رئیس - آقای صدر زاده موافقت بفرمائید.

صدر زاده - بنائی که مادر اراضی موات داریم یک اصل شرعی است و آن این است که هر کس اراضی میتی را احیا کرد متعلق باواست و در خبر است من احیاء ارضه بتألفه و این ماده هشت هم بر اساس همین قاعده اسلامی است البته مادر قانون مدنی

مالک باشند در یک ملک هائی که یک تکه زمین باطلاتی و کویری در آن هست پیدا شود و چون آقای صدر زاده هم توضیح فرمودند که منظور آقایان از این ماده این بود که آن اراضی باطلاتی و کویری که مالک خاصی ندارد بنده برای اینکه رفع این شبهه بشود و فردا ایجاد کشمکش در موقع تقسیم نشود تمنی کردم که این جمله اضافه شود بعد از کلمه باطلاتی و کویری قید آباد بکنند این است که در ماده هشت پیش بینی شده است که حد اکثر از هزار هکتار تجاوز نکنند چون نظری که در این قانون هست دو تا است یک نظر این است که حتی المقدور املاک بصورت آباد در آید و یک نظر دیگر این است که بنیه کشاورزان بواسطه تقسیم اراضی تقویت بشود بنابراین یک کشاورز نمیتواند این اراضی را احیاء کند این است که این نسبت را معین کرده اند که هر کسی توانست این اراضی باطلاتی و کویری را که مالک خاصی نداشته باشد آباد بکند باو بدهند اما از نظر این که اگر در یک مدت معینی آباد نکند از دست او انتزاع کنند آنهم روی مبنای شرعی است یعنی مبنای قانون اسلامی است که هر کسی که تقدم پیدا کرد برای احیای زمین و آباد نکرد این دلالت دارد بر این که منصرف شده است و سایر مسلمین ، سایر افراد حق احیاء و آبادی آنرا دارند پس این انتزاع هم مبنای شرعی و قانونی دارد بنابراین ماده هشت از هر جهت منطبق با مقررات موازین اسلامی است و ملازمه با آبادی و عمران مملکت دارد بنابراین تمنی میکنم که آقایان معترم نسبت به این ماده رأی بدهند

رئیس - چون در ماده هشت مخالفی نیست پیشنهادات قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم در ماده ۸ پس از کلمه کویری اضافه شود که مالک خاصی نداشته باشد .

عمیدی نوری

عبدالصاحب صفائی - این مسلم است .

رئیس - آقای عمیدی نوری

عمیدی نوری - عرض کنم آقایان البته توجه دارند که املاک هست مزرعه ای شاید بعضی از مالکین معترم مجلس شورای ملی هم داشته باشند که در این اراضی قسمتی از آن اراضی باطلاتی باشد ده هکتار یا بیست هکتار و صد هکتار ممکن است باطلاتی باشد یا جنبه کویری داشته باشد شور زار باشد که البته ملاحظه فرموده اید و در املاک هست چون عبارت بطور کلی نوشته شده زمینهای باطلاتی و کویری و بعداً این اراضی را میخواهید بدهید ، یک شرکتهائی که در تهران درم گز هستند و بخواهند یک نمایندگی های تولیدی بکنند و در ضمن اصلاح نمی باسستی ایجاد یک مبارزه و کشمکش بین یک مردمانی که فعالیت ولیدی دارند باید مردمی که ممکن است

که این قانون تصویب میشود زمینها به اشخاصی برسد که بتوانند آباد کنند یعنی در تهران یکمده داوطلب نشوند و دست بندی بکنند با دوسه نفر و آنوقت بروند این اراضی را تصاحب کنند و آباد هم نکنند مثل این که من شنیدم در بعضی از استانها اینکار شده (صحیح است) به علاوه باید مردم هر استان نسبت به اراضی آن استان حق تقدم داشته باشند و پیشنهادی هم بنده در این زمینه تقدیم میکنم که اگر آقایان موافق هستند در آخر این ماده اضافه شود ولی حق تقدم خرید با اشخاصی خواهد بود که در شهرستان یا استان محل وقوع ملک ساکن باشند حالا ممکن است سکونت نداشته باشد (صدر زاده - زارع وساکن باشد) نظر داشتم زارع پیشنها کنم اگر آقایان موافق هستند که روی این پیشنهاد مذاکره میکنیم و اگر هم نیستند فقط منظورم تذکر بود .

رئیس - آقای صفائی با ماده ۹ موافقت یا مخالف ؟

عبدالصاحب صفائی بنده موافق هستم بنده اصولاً با ماده ۹ از لحاظ تقسیم اراضی بائر موافقم باید حتماً اراضی بائری که در این مملکت هست اشخاصی تشویق بشوند که آباد بکنند ولی بنظر بنده یک ابهامی دارد که باید عرض کنم و اگر توضیح جناب آقای وزیر کشاورزی بنده را قانع نمود دیگر عرضی نخواهم کرد در ماده ۹ نوشته اراضی بائر این مطلق است (وزیر کشاورزی خالصه) کل اراضی بائر خالصه است اراضی بائری که مالک داشته باشد بائر نمیکوئیم و اصطلاحاً اراضی بائر یک دهی که مالک داشته باشد مرتضی میشود یک قانونی گذشته است آقایان اطلاع دارند درباره اراضی بائر اطراف طهران و اراضی بائر معنائش این است که آب و زراعت نداشته باشد و سنگلاخ است این میشود اراضی بائر ولی آقایان مسبوقتند که اراضی بائر اطراف طهران بصورت عجبیبی در آمد تقاضای ثبت شد قیمت پیدا کرد و بصورت تصاعدی قیمتش بالا رفت و بشکل خاص عجبیبی . اراضی اطراف بعضی از شهرستان ها هم این صورت را پیدا کرده بنده میخواستم توضیح بدهم جناب آقای وزیر کشاورزی که منظور از این اراضی بائر چیست اگر مقصود اراضی اطراف طهران از این جا تا حسن آباد است که اینها نمیتواند صورت بائر داشته باشد که یا نصد هکتار بدهند یک نفر اینها متری قیمت پیدا کرده آنهائی که مال اشخاص است و آنهائی که سند وارد بنده بحث نمیکند ولی هنوز هست اراضی که دولت در اطراف تهران دارد و اطلاق بائر میشود اینها متری قیمت دارد چطور میشود یا نصد هکتار باشخاص داد و قطعاً آقایان توجه دارند برای اینها که مساحت زیادی دارد و در اطراف تهران

هم هست یک قانونی در زمان مصدق السلطنه گذشت که همه آنها را متصرف شدند اگر نوشته شده اراضی بائر این ماده تهران هم جزء آنست بنده صدرصد با این ماده مخالفم ، اگر مقصود بائری است که واقعاً بائر است در شهرستانها در جاهائی که حقیقاً بائر میشود و قابل آباد شدن نیست و متری معامله نمیشود بنظر من برای احتیاط یک جمله ای اضافه شود (مشابهی - بائر خالصه) وقتی ملک دولت باشد هر جا باشد خالصه است در هر حال مقصود از خالصه یعنی ملک دولت در اطراف طهران تمام اراضی بائر خالصه قیمت دارد و این کلمه را اگر بخوایم با این عنوان بگذاریم بعقیده بنده نه مقصود وزارت کشاورزی است و نه مصالحت است پس باید یک کلمه ای گذاشت که مقصود را برساند و شامل اراضی بائری که قیمت دارد نشود بنده خیلی مصرم نیستم در این جا موافقم که اراضی بائر داده شود و آباد شود ولی بعضی اراضی بائر هست که قیمت دارد و این قانون نباید شامل آن قسمت بشود این اراضی سنگلاخ بالای کرج گچا مزروعی است ؟ ولی متری معامله میشود و این اراضی به موجب قانونی که در زمان مصدق گذشت یک مقدار اراضی در اطراف طهران در ۶ یا ۱۰ کیلومتری متری هنوز هم موجود است که متری قیمت دارد و بعنوان خالصه موجود است بنده هم منظورم این است که بائر اراضی اطراف طهران دایر و بائر شانها از مجانی دادن کرد تا ۱۵۰۰ کیلو متر باید مستثنی بشود .

رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که در ماده ۹ مذاکره کافی باشد . محمد علی مسعودی

رئیس - آقای محمد علی مسعودی

محمد علی مسعودی - عرض کنم مذاکراتی که جناب آقای خلعت بری و آقای صفائی فرمودند واقعاً مفید بود و بصورت پیشنهاد می شود ضمیمه ماده کرد بنده عرض این است که مذاکره کافی باشد یعنی آقایان استفاده از اراضی خالصه دولتی ندارد و عرض می کنم مجدداً که این پیشنهاد برابری این دام که مالکین بزرگ حق استفاده از اراضی خالصه را نداشته باشند (احسنت) و پیشنهاد خود را با این شکل اصلاح میکنم که هر کس تا ۵۰ هکتار اراضی مزروعی فاویاب دارد حق استفاده از اراضی خالصه دولتی ندارد .

رئیس - آقای صدر زاده موافقت ؟

صدر زاده - موافقم

رئیس - آقای ارباب موافقت ؟

فوق العاده خواهد بود فرض بفرمائید در یک قسمت از مملکت سدهائی ساخته شده است یک اراضی زیر سد واقع شده است و الان بصورت بائر است ما بگوئیم که یک مخارج فوق العاده ای که دولت کرده و این اراضی بائر قابل انتفاع استفاده شده است حالا مجوزی وجود داشته باشد که یا نصد هکتار از آن اراضی که زیر سد واقع شده باشخاص واگذار شود در صورتیکه ساختمان سد موجب آبادی و عمران است ، آب ایجاد شده که استفاده بکنند بنابراین بحث در این است که آیا میشود درست بدون هیچ قبندی دولت بتواند یا نصد هکتار تحت عنوان اراضی بائر با افراد و اشخاص واگذار بکند این عمل با این اطلاق خالی از اشکال نخواهد بود با این جهت مخصوصاً عرض میکنم که مذاکره در این ماده کافی نیست آقای وزیر کشاورزی توضیح بدهند که مقصود از این ماده چیست ؟ آیا اراضی که زیر سدها ساخته شده است و امروز بصورت بائر تلقی می شود این جزء این ماده است و ممکن است یا نصد هکتار از آنرا باشخاص بدهند (مشابهی - مجانی نیست) اگر مجانی نیست باجه قیمت و باجه شرایطی واگذار می شود در این صورت موافقت بفرمائید که مذاکره کافی نباشد و آقای وزیر کشاورزی توضیح بدهند بعداً اتخاذ تصمیم بشود

وزیر کشاورزی - اجازه بفرمائید توضیح عرض کنم

محمد علی مسعودی - بعد توضیح بفرمائید

رئیس - رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات آقایانی که موافقت قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهادات قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

در شهرستانی که خالصه تقسیم می شود هر کس که دارای ملک مزروعی باشد حق استفاده از خالصه دولتی را ندارد . حمید بخشیار ، د کتر حسن افشار

رئیس - آقای حمید بخشیار

حمید بخشیار - عرض کنم این پیشنهاد بنده توضیح لازم ندارد پیشنهاد کرده ام هر کسی در شهرستانی که مالک است حق استفاده از اراضی خالصه دولتی ندارد و عرض می کنم مجدداً که این پیشنهاد برابری این دام که مالکین بزرگ حق استفاده از اراضی خالصه را نداشته باشند (احسنت) و پیشنهاد خود را با این شکل اصلاح میکنم که هر کس تا ۵۰ هکتار اراضی مزروعی فاویاب دارد حق استفاده از اراضی خالصه دولتی ندارد .

رئیس - آقای صدر زاده موافقت ؟

صدر زاده - موافقم

رئیس - آقای ارباب موافقت ؟

مهدی ارباب - موافقم
رئیس - آقای عبدالرحمن فرامرزی موافقت ؟

عبد الرحمن فرامرزی - موافقم
رئیس - چون مخالفی ندارد قرائت میشود که رأی گرفته شود .
(شرح زیر قرائت شد)

در شهرستانی که خالصه تقسیم می شود هر کسی دارای ملک مزروعی تا ۵۰ هکتار باشد حق استفاده از خالصه دولتی ندارد .
حمید بختیار - دکتر حسن افشار

عبدالصاحب صفائی - بیش از ۵۰ هکتار

حمید بختیار - موافقم که اصلاح شود بیش از ۵۰ هکتار

شمس قات آبادی - بنده مخالف

رئیس - بفرمائید

شمس قات آبادی - بنده نه اینکه با این پیشنهاد مخالف باشم این پیشنهاد یک مفهومی دارد که کار را مشکل میکند

و نظر آقایانی که این پیشنهاد را داده اند تأمین نمیکند هر کس بیش از ۵۰ هکتار

دارد نمی تواند شرکت کنند و در آیین نامه هم داشته باشد میتواند و این صحیح نیست که کسی که بیش از ۵۰ هکتار داشته باشد

نتواند از اراضی که تقسیم می شود بدست بیاورد ولی اگر ۴۹ هکتار داشت بتواند

و این منظور شمارا تأمین نمیکند

رئیس - چون عده کافی برای رأی نیست پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم باآخر ماده اضافه شود

ولی حق تقدم خرید با اشخاصی خواهد بود که در شهرستان یا استان محل ملک ساکن باشند .

ارسال خلعت بری

رئیس - آقای خلعت بری بفرمائید توضیح بدهید .

شوشتری - توضیح دادند ایشان خلعت بری - یک چیزی را بیاد

آقایان مبادورم در کمیسیون مشترک مجلسین در کمیسیون دادگستری راجع باراضی

بایر اضراف تهران بحث مفصلی کردیم که در آنجا مسئله اراضی بایر حل شد یعنی

تصویب شد که اراضی بایر و بلا مالک اگر در اطراف تهران باشد بانک ساختمانی

میتواند تقاضای ثبت کند در اینجا منظور اراضی بایر خالصه است و برای استفاده از آن باید بانک شرایط صحیح یک قانونی

را با مطالعه کامل تنظیم کرد تا هم مردم بتوانند استفاده کنند بنابراین بنده معتقدم

که جناب آقای وزیر توضیح بفرمائید که مقصود از این اراضی اراضی خالصه است

که این کافی باشد که این اراضی بایر غیر

از خالصه نیست اما پیشنهاد بنده چون قبلا توضیح عرض کردم مختصر عرض میکنم که فقط منظور این است که اشخاصی باید از این اراضی استفاده بکنند در شهرستانها که اهل محل باشند و این بمنفعت تمام استانهاست

از تهران مردمی در نتیجه یک کارهایی پول های گزافی تهیه کرده اند آنها اگر بخواهند بلند شوند بروند این اراضی را بگیرند این درست نیست (صحیح است)

حالا خوشبختانه در این قانون نوشته است که آیین نامه این قانون را دولت یعنی

وزارت دارائی و وزارت کشاورزی با تصویب کمیسیونهای مجلسین تنظیم خواهد کرد

بنابراین اگر بعضی از آقایان مقصودشان این است که کشاورزان یک حق تقدمی داشته باشند و با آنها مساعدت بشود باید راهش را باز کرد که در این پیشنهاد هکتار هم بتوانند شرکت کنند و در آیین نامه هم

باید آن منظور را در نظر گرفت ولی فعلا تصویب کردن این بمصلحت مملکت است که مردم استان در آباد کردن محل خودشان حق تقدم داشته باشند (صحیح است)

رئیس - خواهش میکنم آقایان بیرون تشریف نبرند دوسه ماده غیر مهم است که امروز تمام بشود پیشنهاد آقای

بختیار دوم مرتبه قرائت میشود پنجاه هکتار را هم می هکتار کرده اند آقایان توجه بفرمائید که رأی گرفته میشود

(شرح زیر قرائت شد)

در هر شهرستانی که خالصه تقسیم می شود هر کسی دارای ملک مزروعی بیش از ۳۰ هکتار باشد حق استفاده از خالصه دولتی ندارد .

رئیس - آقایانی که با این تمبره موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

مقام بهترم ریاست مجلس شورای ملی اینجانب پیشنهاد میکنم جمله زیر ماده ۹

اضافه شود ولی حق تقدم خرید با اشخاصی خواهد بود که در شهرستان یا استان محل وقوع ملک ساکن باشند

رئیس - آقایان که با این تمبره موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

مقام بهترم ریاست مجلس شورای ملی اینجانب پیشنهاد میکنم جمله زیر ماده ۹

اضافه شود ولی حق تقدم خرید با اشخاصی خواهد بود که در شهرستان یا استان محل وقوع ملک ساکن باشند

رئیس - آقایان که با این تمبره موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

مقام بهترم ریاست مجلس شورای ملی اینجانب پیشنهاد میکنم جمله زیر ماده ۹

اضافه شود ولی حق تقدم خرید با اشخاصی خواهد بود که در شهرستان یا استان محل وقوع ملک ساکن باشند

رئیس - آقایان که با این تمبره موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

مقام بهترم ریاست مجلس شورای ملی اینجانب پیشنهاد میکنم جمله زیر ماده ۹

اضافه شود ولی حق تقدم خرید با اشخاصی خواهد بود که در شهرستان یا استان محل وقوع ملک ساکن باشند

رئیس - آقایان که با این تمبره موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

مقام بهترم ریاست مجلس شورای ملی اینجانب پیشنهاد میکنم جمله زیر ماده ۹

اضافه شود ولی حق تقدم خرید با اشخاصی خواهد بود که در شهرستان یا استان محل وقوع ملک ساکن باشند

بایر خالصه طهران دارای یک مزیت خاص است که مصلحت نیست که بگوئیم تا با تصد هکتار مجاناً میدهم (پیشنهادی - املاک خالصه) غیر خالصه که مطرح نیست صحبت فروش خالصه است هر چه هست مال خالصه است بهر حال بنده اراضی بایر حوزه طهران را مصلحت نمیدانم که بگویند تا ۵۰ هکتار مجاناً میدهم ممکن است که ما اراضی بایر خالصه در اطراف طهران نداشته باشیم ولی احتیاطاً این قید اضافه بشود که اراضی بایر خالصه اطراف طهران از این ماده استثناسود

رئیس - آقای وزیر کشاورزی وزیر کشاورزی - عرض کنم بنده چند کلمه توضیح لازم است عرض کنم در ماده ۹ توجه بفرمائید وقتی گفته میشود واگذار میشود منظور این نیست که مجاناً واگذار شود گفته شده بر طبق آیین نامه که آنجا قید خواهد شد که بچه قیمت فروخته شود اگر قرار باشد مجاناً واگذار شود منظور این است که گفته شده است طبق شرایطی که در آیین نامه نوشته میشود این یک موضوع موضوع دیگر این است که وقتی گفته میشود اراضی بایر البته منظور اراضی بایر خالصه است اگر مال مردم باشد ما حق نداریم دست بزین منظور از اراضی بایر اراضی خالصه است یک موضوع دیگر که میخواستم عرض کنم راجع باین اطراف طهران که فرمودید اطراف شهرستان طهران تا طالقان می رود ولی عرض میکنم در قانونی که برای اراضی بایر اطراف طهران گذشته است حدودی معین شده است گفته شده است که تا شعاع ۶ کیلو متر اطراف تهران و در مغرب تهران ۳ تا ۶ کیلومتر این قانون البته هست و این قانون شامل اون خواهد شد ولی بنده باز حرفی ندارم که اگر آقایان میل دارند اطراف شهر طهران نوشته شود و گفته بشود تا یک حدودی (عبدالصاحب صفائی - جناب آقای طالقانی در آنجا که گفته است واگذار میشود یعنی مجاناً) خیر در ماده ۸ نوشته شده است که مجاناً و بر طبق شرایط واگذار میشود اینجا هم مقصود مجاناً بود قید میشد

رئیس - رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانیکه موافقت فرمایند (عده کمی برخاستند)

تصویب نشد یک پیشنهاد دیگری از آقای عمید نوری است که قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم باین از بایری در ماده ۹ اضافه شود خالصه ای را خارج از ۱۶ کیلومتر اطراف شهرها باشد

رئیس - ۱۶ کیلومتر صحیح نیست

با ۱۸ کیلومتر یا ۱۲ کیلومتر بفرمائید

عمید نوری - اجازه بفرمائید مملکت در شهر طهران که قلم از طرف مغرب تا

مادر حال عمران و آبادی است حالا من توضیح عرض میکنم بعد میخوانم شهرهای ما مرتباً توسعه پیدا میکنند و قوانین ما باید ناظر باین وضع باشد (مجمودی - شما امیدوارید که شهرها توسعه پیدا کنند ؟) بنده کاملاً امیدوار هستم بدلیل اینکه می بینم این توسعه را خوش بین هستم و با خوشبینی موافقت پیدا میشود البته همه آقایان باید این امیدواری را برای توسعه و عمران داشته باشند اما این ماده طوری است که ممکن است بعضیها بیاند استفاده کنند از زمین های اطراف شهرها تا با تصد هکتار همانطوری که آقای صفائی فرمودند معانی یا بتوضیح آقای وزیر کشاورزی یک مقدار پول مختصری میدهند و میخرند بعد میشود مثل این مالکین عده اراضی که از اطراف تهران میگذارد شده اند مثل اراضی جلاله وغیره که میدانید بنده برای اینکه جلوی این افراط کاری را در این قانونی که با کمال حسن نیت دارد وضع میشود گرفته باشم و اینکه هر کس مجاز نشود اراضی بایر اطراف شهرها را تا با تصد هکتار بگیرد معتقد شدم که مایک شعاع قائل شویم . خلاصه این است که یک شعاع معینی از اطراف شهرها را مصون و محفوظ بکنیم از این استفاده ۳۰۰ هکتار ۴۰۰ هکتار تا کسانی که میخواهند این کار را بکنند بروند اراضی خارج از شهرها را بنظور زراعت و بالا بردن سطح کشاورزی بگیرند و الا این عبارت میگوید که اراضی را آباد کنند ممکن است که بنده بروم یک باقی بگیرم یا یک عمارتی بسازم هکتارش را هم نگاهدارم برای فروش این است که بنده تمنی میکنم یک توجهی بفرمائید . این پیشنهاد بنده همان منظور آقای صفائی است منتهی بصورت تمعیم یعنی عمومیت میدهم یعنی تمام اطراف شهرها از دستبرد زمینخوارهایی که ممکن است احتکار بکنند بنظور آبادی شهرها از سوء استفاده جلوگیری شود این بود که بنده آن عبارت ۱۶ کیلو متر را بنده ۱۸ کیلومتر میکنم اینطور میشود وزارت کشاورزی مجازات اراضی بایر خالصه ای را که خارج از شعاع ۱۸ کیلومتر شهرها باشد با اشخاص با شرکت هایی که آن اراضی را آباد کرده یا تعهد آبادی می کنند بمساحتی که حداکثر از تصد هکتار تجاوز ننماید بر طبق شرایطی که در آیین نامه قید میشود و واگذار نماید .

رئیس - آقای صرمی - عرض شود که این پیشنهادی که با حسن نیت جناب آقای عمیدی نوری تقدیم داشتند از لحاظ طهران یک قانون مصوبی را که با هر از زحمت در کمیسیون های مشترک تصویب شد و این پیشنهاد معارض با آن هست لغو میکنم برای اینکه در شهر طهران که قلم از طرف مغرب تا

۲۶ کیلو متر اراضی بایر و اراضی موات است و بایستی جزء مرآتاً بانک ساختمانی باشد

رئیس - این مال شهرستانتهاست مال طهران رد شد

صرمی - ۰۰۰۰ این شامل طهران هم می شود اجازه بفرمائید توضیح عرض کنم اگر قانون خارج از حوزه طهران باشد مقداری از اراضی که جزء سرمایه بانک ساختمانی شده است و در تصرف دولت آمده است بوجب این پیشنهاد آنها استثناء می شود و البته این پیشنهاد معارض با قانون است که تصویب شده در طهران از طرف غرب تا ۲۶ کیلومتر جزء اراضی موات است (دکتر جزایری - آن قانون بقوت خود باقی است) جناب آقای دکتر جزایری این قانونی است وارد بهمان قانون مگر اینکه در صورت مجلس صریحاً ذکر شود (دکتر جزایری - مانند که میدهم)

رئیس - می گویند باستثنای طهران نام میشود .

عبدالصاحب صفائی - باستثنای طهران که قانون خاص دارد

رئیس - آقای مخبر کمیسیون مشایخی (مخبر کمیسیون) - عرض کنم در این ماده در اصل ماده که تصویب کمیسیون رسیده است دو جمله را مورد توجه قرار داده اند تمنی میکنم توجه بفرمائید که در اطراف این ماده مطلب حاجی شود اولاً در ماده ۹ نمیگوید دولت مکلف است تمام اراضی بایر را تقسیم کند میگوید دولت مجاز است این کلمه مجاز را ما گذاشتیم یعنی در جاهائی که دولت مقتضی میدانند یک زمینی را تقسیم میکنند در جاهائی که مقتضی نمی داند تقسیم نمیکند دوم با آنکه کلمه مجاناً ذکر نشده است توهم مجانی بودن بهیچوجه نمی رود در حال در پیشنهاد جناب آقای عمیدی نوری اگر بخواهند کلمه طهران را حذف کنند نقض غرض است برای اینکه اگر کلمه طهران را حذف کنیم یعنی اطراف طهران را میتوانیم بکنیم در حالی که نظر جنابعالی این است که اگر اطراف طهران زمین خالصه بایر باقی مانده باشد آنها مصون بمانند باین بر این صحیح نیست مضافاً اینکه موضوع بانک ساختمانی که گذشته است هم در اینجا مصداق پیدا نمیکند زیرا در آن قانون که گذشته است گفته شده است که اگر اطراف طهران اراضی موات تقاضای ثبت نشده وجود خارجی داشته باشد بانک ساختمانی میتواند تقاضای ثبت آنها را بکنند بنا بر این تصویب این پیشنهاد باین کیفیتی که آقای عمیدی نوری پیشنهاد کردند منافی با آن قانون نخواهد داشت

صرمی - آن قانون بقوت خودش باقی است .

رئیس - آقای وزیر کشاورزی وزیر کشاورزی - راجع بیانک ساختمانی و قانون آن صحبت شد چون چند روز قبل در مجلس سنا مطرح بود بنده خوب یادم است که گفته شده است که در حدود اضراف طهران تا ۶۱ کیلومتر و در قسمت مغرب طهران تا ۳۶ کیلومتر برای اینکه آن قانون بایر جا بماند چون این پیشنهاد ممکن است تصویب شود و وارد بر اوست بشرط اینکه آن قانون سر جای خودش باقی بماند بنده قبول دارم و در اینصورت تصور میکنم که رفع اشکال آقای عمیدی نوری هم شده باشد (عمیدی نوری - بنده موافقم که آن باقی بماند) راجع بخوزستان هم بعضی از آقایان توضیح دادند که در خوزستان وضع غیر از این است و اگر بگوئیم تا ۱۸ کیلومتر چون شهرهای خوزستان طوری است که نزدیک بآن اراضی واقع است آباد نمیشود حالا اگر نظر آقایان است که درباره خوزستان یک قدری کمتر بشود بنده موافقم

رئیس - قرائت کنید (مجدداً بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم باین از بایری در ماده ۹ اضافه شود خالصه ای را که خارج از شعاع ۱۸ کیلومتر اطراف شهرها باشد باستثنای طهران که قانون خاص دارد

عمیدی نوری

رئیس - آقای فرامرزی

عبد الرحمن فرامرزی - بنده وقتم را دادم به آقای حمید بختیار

رئیس - بعد از شما آقای مکرم اجازه خواسته اند

فرامرزی - بلی اما بنده وقتم را دادم بایشان

رئیس - آخرین کار سابقه ندارد .

حمید بختیار

مبارک آقایان محترم که شهرهای خوزستان (شوشتری - همه جا) بنده بغیر خوزستان وارد نیستم برای مثال عرض میکنم شهر هوزره

رئیس - آقای بختیار راجع به خوزستان اگر نظری دارید پیشنهاد بدهید

بختیار - ۰۰۰ اجازه بفرمائید عرض کنم حضور مبارک شهرستانهای خوزستان از کیلومتر یک که خارج بشود از شهر همه اش بایر است شما اگر بگوئید تا ۱۸ کیلومتر خوزستان خراب می ماند بنده باین پیشنهاد موافقت میکنم بشرط این که باستثنای خوزستان بشود با خوزستان را کمتر بکنند

رئیس - آقای بختیار راجع به خوزستان اگر نظری دارید پیشنهاد بدهید

بختیار - ۰۰۰ اجازه بفرمائید عرض کنم حضور مبارک شهرستانهای خوزستان از کیلومتر یک که خارج بشود از شهر همه اش بایر است شما اگر بگوئید تا ۱۸ کیلومتر خوزستان خراب می ماند بنده باین پیشنهاد موافقت میکنم بشرط این که باستثنای خوزستان بشود با خوزستان را کمتر بکنند

رئیس - آقای بختیار راجع به خوزستان اگر نظری دارید پیشنهاد بدهید

بختیار - ۰۰۰ اجازه بفرمائید عرض کنم حضور مبارک شهرستانهای خوزستان از کیلومتر یک که خارج بشود از شهر همه اش بایر است شما اگر بگوئید تا ۱۸ کیلومتر خوزستان خراب می ماند بنده باین پیشنهاد موافقت میکنم بشرط این که باستثنای خوزستان بشود با خوزستان را کمتر بکنند

رئیس - آقای بختیار راجع به خوزستان اگر نظری دارید پیشنهاد بدهید

بختیار - ۰۰۰ اجازه بفرمائید عرض کنم حضور مبارک شهرستانهای خوزستان از کیلومتر یک که خارج بشود از شهر همه اش بایر است شما اگر بگوئید تا ۱۸ کیلومتر خوزستان خراب می ماند بنده باین پیشنهاد موافقت میکنم بشرط این که باستثنای خوزستان بشود با خوزستان را کمتر بکنند

رئیس - آقای بختیار راجع به خوزستان اگر نظری دارید پیشنهاد بدهید

بختیار - ۰۰۰ اجازه بفرمائید عرض کنم حضور مبارک شهرستانهای خوزستان از کیلومتر یک که خارج بشود از شهر همه اش بایر است شما اگر بگوئید تا ۱۸ کیلومتر خوزستان خراب می ماند بنده باین پیشنهاد موافقت میکنم بشرط این که باستثنای خوزستان بشود با خوزستان را کمتر بکنند

رئیس - آقای بختیار راجع به خوزستان اگر نظری دارید پیشنهاد بدهید

بختیار - ۰۰۰ اجازه بفرمائید عرض کنم حضور مبارک شهرستانهای خوزستان از کیلومتر یک که خارج بشود از شهر همه اش بایر است شما اگر بگوئید تا ۱۸ کیلومتر خوزستان خراب می ماند بنده باین پیشنهاد موافقت میکنم بشرط این که باستثنای خوزستان بشود با خوزستان را کمتر بکنند

رئیس - آقای بختیار راجع به خوزستان اگر نظری دارید پیشنهاد بدهید

بختیار - ۰۰۰ اجازه بفرمائید عرض کنم حضور مبارک شهرستانهای خوزستان از کیلومتر یک که خارج بشود از شهر همه اش بایر است شما اگر بگوئید تا ۱۸ کیلومتر خوزستان خراب می ماند بنده باین پیشنهاد موافقت میکنم بشرط این که باستثنای خوزستان بشود با خوزستان را کمتر بکنند

رئیس - آقای بختیار راجع به خوزستان اگر نظری دارید پیشنهاد بدهید

بختیار - ۰۰۰ اجازه بفرمائید عرض کنم حضور مبارک شهرستانهای خوزستان از کیلومتر یک که خارج بشود از شهر همه اش بایر است شما اگر بگوئید تا ۱۸ کیلومتر خوزستان خراب می ماند بنده باین پیشنهاد موافقت میکنم بشرط این که باستثنای خوزستان بشود با خوزستان را کمتر بکنند

رئیس - آقای بختیار راجع به خوزستان اگر نظری دارید پیشنهاد بدهید

بختیار - ۰۰۰ اجازه بفرمائید عرض کنم حضور مبارک شهرستانهای خوزستان از کیلومتر یک که خارج بشود از شهر همه اش بایر است شما اگر بگوئید تا ۱۸ کیلومتر خوزستان خراب می ماند بنده باین پیشنهاد موافقت میکنم بشرط این که باستثنای خوزستان بشود با خوزستان را کمتر بکنند

رئیس - آقای بختیار راجع به خوزستان اگر نظری دارید پیشنهاد بدهید

بختیار - ۰۰۰ اجازه بفرمائید عرض کنم حضور مبارک شهرستانهای خوزستان از کیلومتر یک که خارج بشود از شهر همه اش بایر است شما اگر بگوئید تا ۱۸ کیلومتر خوزستان خراب می ماند بنده باین پیشنهاد موافقت میکنم بشرط این که باستثنای خوزستان بشود با خوزستان را کمتر بکنند

۵ - تقدیم لایحه سازمان برنامه و استرداد لایحه قبلی بوسیله آقای معاون نخست وزیر

رئیس - آقای معاون نخست وزیر بیانی دارید بفرمائید

معاون نخست وزیر (ناصر ذوالفقاری) - چندین پیش لایحه ای مربوط بسازمان برنامه از طرف دولت تقدیم مجلس شورای ملی شده بود و چون نواقص در آن مشاهده شد از اینجهت آنرا بنده مسترد میکنم و لایحه جدیدی که با دقت و مطالعه تهیه شده است تقدیم مجلس شورای ملی میکنم (احسن است)

۶ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع بفروش خالصات

رئیس - ماده ۱۰ قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۰ - کلیه وجوه حاصل از فروش خالصات در بانک کشاورزی متمرکز و بترتیب زیر مصرف خواهد شد :

الف - پنجاه درصد از آن وجوه بمنظور تأسیس شرکت های تعاونی روستائی تولید و مصرف و صندوق های تعاون روستائی و جمعیت های اعتبار مجلی و داخلی وام کلی و جزئی از طرف مؤسسات مذکور به :

کشاورزی بخشی که خالصات مورد فروش در آن واقع است طبق آیین نامه مخصوص در بانک کشاورزی بحساب مخصوص گذارده و بعنوان سرمایه بمؤسسات مذکور پرداخت نمایند .

ب - صدی پنجاه دیگر عاید بنگاه خالصات میگردد که بصرف عمران خالصات غیر معمول عملیات آبیاری و اسکان در اراضی بایر و فروش بکشاورزان و خریداری جنگلهای طبیعی مغرور به و مراتع و همچنین تأسیسات کشاورزی در نقاطی که وزارت کشاورزی لازم بداند و محکومیت هائی که ممکنست در نتیجه دعاوی اشخاص نسبت بخالصات پیش بیاید برسانند .

تصوه - هزینه های اجرای این قانون و پرداخت محکومیت هائی که ممکن است در نتیجه دعاوی اشخاص نسبت بخالصات پیش بیاید از وجوه حاصل از ماده ۴ تأمین می شود .

رئیس - آقای خلعت بری خلعت بری - بنده دو سه دقیقه فقط وقت آقایان را میگیرم . این ماده بنظر بنده مهمترین ماده این قانون است و اگر این ماده درست عمل نشود این قانون هیچ فایده ای ندارد پرررر بنده ضمن نطق قبل از دستور خودم عرض کردم مدتی است این لایحه طول کشیده است این قانون میگوید آنچه که از فروش خالصه بدست می آید بانظریق مصرف میشود که ۵۰ درصد میگیرند برای صندوق های روستائی و اعتبارات محلی . این را آقایان توجه بفرمائید که هر اداره ای یک بهداری خاصی

دارد و تماش ناقص و باندازه یک پول ارزش ندارد و هیچک از مستخدمین استفاده نمی کنند و وزارت دادگستری گفتند این نسخه چون از چهار تومان زیاد تر است نمی بچشم نسخه کمتر از چهار تومان هم که خا کشیر است و سنا و فلوس و این حرف ها تمام ادارات و تمام مستخدمین از اینجهت بدبخت هستند همه تشکیلات ناقص است و عقیده ندارند که همه اینها را جمع بکنند یک مریضانه هزار تختخوابی باز کنند بنابر این بنده عرض میکنم که این وجوه حاصله که در این ماده هست تقریباً میشود و این وجوهی که از فروش خالصات بدست می آید این مال تمام مملکت است چون خالصه مال دولت است و دولت هم مال مملکت است و بنابر این هیچ جهت ندارد این سرمایه بیانک کشاورزی داده نشود بیانک کشاورزی را باید تقویت کرد و اصلاح کرد نه با اینصورت بنابر این اینجا هم دوتا صندوق درست کنند بنظر بنده این تقریباً است (دکتر جزایری - بانک کشاورزی از ممالک خصوصی ماشین میخورد) آن ایراد جنابعالی هم وارد است دولت نباید ماشین بگذرد و ماشین خریدن کار مردم است این پول ها مال مردم است نکته دوم که می خواستم بعرض آقایان برسانم اینست که گفته اند ۵۰ درصد باقی مانده این وجوه در اختیار وزارت کشاورزی گذاشته شود بنده با نهایت ارادت که بجناب آقای مهندس طالقانی دارم و ایشان را یک مرد بسیار شریف و شایسته ای میدانم ولی اگر بیک روزی رئیس دولت شدم بلافاصله وزارت کشاورزی را منحل میکنم چون اصلاً وجودش برای مردم فایده ای ندارد دوتا وزارتخانه است که اگر شما منحل کردید مردم نیمه فتمند که اصلاحین همی واقعه شده است یکی وزارت بهداری است یکی هم وزارت کشاورزی بریدن ممنوع است و ۸۰ درصد جنگلهاز بین رفته برای هر متر جنگل چوب شصت ریال پول میگیرند من از ایشان تقاضا میکنم در این سی سال گذشته چقدر از این پول بمصرف آبادی رسیده است بنابر این خدا شاهد است با نهایت صداقت عرض میکنم خود ایشان که مرد بسیار با شرفی هستند و هر وقت هم که حرفی بایشان زده ایم با نهایت دقت شنیده و قبول کرده اند و مرد بسیار با انصافی هم هستند و گرفتاری هائی هم که داشتند در حدود خودش انجام داده اند ولی خدا شاهد است آقای طالقانی این پول را باین طریق تلف میکنند شامسی خودتان را بکار ببرید پول را اینجا متمرکز بکنید چون این پول قریب یا تصد میلیون هزار میلیون تومان میشود خواستم توجه شمارا جلب کنم چون بنده در کلیات دارم صحبت میکنم مطلب سوم که میخواهم عرض کنم این است که در این مجلس هشتاد و دو درصد و کلای شهرستانها هستند ولی متأسفم که اهالی

دارد و تماش ناقص و باندازه یک پول ارزش ندارد و هیچک از مستخدمین استفاده نمی کنند و وزارت دادگستری گفتند این نسخه چون از چهار تومان زیاد تر است نمی بچشم نسخه کمتر از چهار تومان هم که خا کشیر است و سنا و فلوس و این حرف ها تمام ادارات و تمام مستخدمین از اینجهت بدبخت هستند همه تشکیلات ناقص است و عقیده ندارند که همه اینها را جمع بکنند یک مریضانه هزار تختخوابی باز کنند بنابر این بنده عرض میکنم که این وجوه حاصله که در این ماده هست تقریباً میشود و این وجوهی که از فروش خالصات بدست می آید این مال تمام مملکت است چون خالصه مال دولت است و دولت هم مال مملکت است و بنابر این هیچ جهت ندارد این سرمایه بیانک کشاورزی داده نشود بیانک کشاورزی را باید تقویت کرد و اصلاح کرد نه با اینصورت بنابر این اینجا هم دوتا صندوق درست کنند بنظر بنده این تقریباً است (دکتر جزایری - بانک کشاورزی از ممالک خصوصی ماشین میخورد) آن ایراد جنابعالی هم وارد است دولت نباید ماشین بگذرد و ماشین خریدن کار مردم است این پول ها مال مردم است نکته دوم که می خواستم بعرض آقایان برسانم اینست که گفته اند ۵۰ درصد باقی مانده این وجوه در اختیار وزارت کشاورزی گذاشته شود بنده با نهایت ارادت که بجناب آقای مهندس طالقانی دارم و ایشان را یک مرد بسیار شریف و شایسته ای میدانم ولی اگر بیک روزی رئیس دولت شدم بلافاصله وزارت کشاورزی را منحل میکنم چون اصلاً وجودش برای مردم فایده ای ندارد دوتا وزارتخانه است که اگر شما منحل کردید مردم نیمه فتمند که اصلاحین همی واقعه شده است یکی وزارت بهداری است یکی هم وزارت کشاورزی بریدن ممنوع است و ۸۰ درصد جنگلهاز بین رفته برای هر متر جنگل چوب شصت ریال پول میگیرند من از ایشان تقاضا میکنم در این سی سال گذشته چقدر از این پول بمصرف آبادی رسیده است بنابر این خدا شاهد است با نهایت صداقت عرض میکنم خود ایشان که مرد بسیار با شرفی هستند و هر وقت هم که حرفی بایشان زده ایم با نهایت دقت شنیده و قبول کرده اند و مرد بسیار با انصافی هم هستند و گرفتاری هائی هم که داشتند در حدود خودش انجام داده اند ولی خدا شاهد است آقای طالقانی این پول را باین طریق تلف میکنند شامسی خودتان را بکار ببرید پول را اینجا متمرکز بکنید چون این پول قریب یا تصد میلیون هزار میلیون تومان میشود خواستم توجه شمارا جلب کنم چون بنده در کلیات دارم صحبت میکنم مطلب سوم که میخواهم عرض کنم این است که در این مجلس هشتاد و دو درصد و کلای شهرستانها هستند ولی متأسفم که اهالی

دارد و تماش ناقص و باندازه یک پول ارزش ندارد و هیچک از مستخدمین استفاده نمی کنند و وزارت دادگستری گفتند این نسخه چون از چهار تومان زیاد تر است نمی بچشم نسخه کمتر از چهار تومان هم که خا کشیر است و سنا و فلوس و این حرف ها تمام ادارات و تمام مستخدمین از اینجهت بدبخت هستند همه تشکیلات ناقص است و عقیده ندارند که همه اینها را جمع بکنند یک مریضانه هزار تختخوابی باز کنند بنابر این بنده عرض میکنم که این وجوه حاصله که در این ماده هست تقریباً میشود و این وجوهی که از فروش خالصات بدست می آید این مال تمام مملکت است چون خالصه مال دولت است و دولت هم مال مملکت است و بنابر این هیچ جهت ندارد این سرمایه بیانک کشاورزی داده نشود بیانک کشاورزی را باید تقویت کرد و اصلاح کرد نه با اینصورت بنابر این اینجا هم دوتا صندوق درست کنند بنظر بنده این تقریباً است (دکتر جزایری - بانک کشاورزی از ممالک خصوصی ماشین میخورد) آن ایراد جنابعالی هم وارد است دولت نباید ماشین بگذرد و ماشین خریدن کار مردم است این پول ها مال مردم است نکته دوم که می خواستم بعرض آقایان برسانم اینست که گفته اند ۵۰ درصد باقی مانده این وجوه در اختیار وزارت کشاورزی گذاشته شود بنده با نهایت ارادت که بجناب آقای مهندس طالقانی دارم و ایشان را یک مرد بسیار شریف و شایسته ای میدانم ولی اگر بیک روزی رئیس دولت شدم بلافاصله وزارت کشاورزی را منحل میکنم چون اصلاً وجودش برای مردم فایده ای ندارد دوتا وزارتخانه است که اگر شما منحل کردید مردم نیمه فتمند که اصلاحین همی واقعه شده است یکی وزارت بهداری است یکی هم وزارت کشاورزی بریدن ممنوع است و ۸۰ درصد جنگلهاز بین رفته برای هر متر جنگل چوب شصت ریال پول میگیرند من از ایشان تقاضا میکنم در این سی سال گذشته چقدر از این پول بمصرف آبادی رسیده است بنابر این خدا شاهد است با نهایت صداقت عرض میکنم خود ایشان که مرد بسیار با شرفی هستند و هر وقت هم که حرفی بایشان زده ایم با نهایت دقت شنیده و قبول کرده اند و مرد بسیار با انصافی هم هستند و گرفتاری هائی هم که داشتند در حدود خودش انجام داده اند ولی خدا شاهد است آقای طالقانی این پول را باین طریق تلف میکنند شامسی خودتان را بکار ببرید پول را اینجا متمرکز بکنید چون این پول قریب یا تصد میلیون هزار میلیون تومان میشود خواستم توجه شمارا جلب کنم چون بنده در کلیات دارم صحبت میکنم مطلب سوم که میخواهم عرض کنم این است که در این مجلس هشتاد و دو درصد و کلای شهرستانها هستند ولی متأسفم که اهالی

دارد و تماش ناقص و باندازه یک پول ارزش ندارد و هیچک از مستخدمین استفاده نمی کنند و وزارت دادگستری گفتند این نسخه چون از چهار تومان زیاد تر است نمی بچشم نسخه کمتر از چهار تومان هم که خا کشیر است و سنا و فلوس و این حرف ها تمام ادارات و تمام مستخدمین از اینجهت بدبخت هستند همه تشکیلات ناقص است و عقیده ندارند که همه اینها را جمع بکنند یک مریضانه هزار تختخوابی باز کنند بنابر این بنده عرض میکنم که این وجوه حاصله که در این ماده هست تقریباً میشود و این وجوهی که از فروش خالصات بدست می آید این مال تمام مملکت است چون خالصه مال دولت است و دولت هم مال مملکت است و بنابر این هیچ جهت ندارد این سرمایه بیانک کشاورزی داده نشود بیانک کشاورزی را باید تقویت کرد و اصلاح کرد نه با اینصورت بنابر این اینجا هم دوتا صندوق درست کنند بنظر بنده این تقریباً است (دکتر جزایری - بانک کشاورزی از ممالک خصوصی ماشین میخورد) آن ایراد جنابعالی هم وارد است دولت نباید ماشین بگذرد و ماشین خریدن کار مردم است این پول ها مال مردم است نکته دوم که می خواستم بعرض آقایان برسانم اینست که گفته اند ۵۰ درصد باقی مانده این وجوه در اختیار وزارت کشاورزی گذاشته شود بنده با نهایت ارادت که بجناب آقای مهندس طالقانی دارم و ایشان را یک مرد بسیار شریف و شایسته ای میدانم ولی اگر بیک روزی رئیس دولت شدم بلافاصله وزارت کشاورزی را منحل میکنم چون اصلاً وجودش برای مردم فایده ای ندارد دوتا وزارتخانه است که اگر شما منحل کردید مردم نیمه فتمند که اصلاحین همی واقعه شده است یکی وزارت بهداری است یکی هم وزارت کشاورزی بریدن ممنوع است و ۸۰ درصد جنگلهاز بین رفته برای هر متر جنگل چوب شصت ریال پول میگیرند من از ایشان تقاضا میکنم در این سی سال گذشته چقدر از این پول بمصرف آبادی رسیده است بنابر این خدا شاهد است با نهایت صداقت عرض میکنم خود ایشان که مرد بسیار با شرفی هستند و هر وقت هم که حرفی بایشان زده ایم با نهایت دقت شنیده و قبول کرده اند و مرد بسیار با انصافی هم هستند و گرفتاری هائی هم که داشتند در حدود خودش انجام داده اند ولی خدا شاهد است آقای طالقانی این پول را باین طریق تلف میکنند شامسی خودتان را بکار ببرید پول را اینجا متمرکز بکنید چون این پول قریب یا تصد میلیون هزار میلیون تومان میشود خواستم توجه شمارا جلب کنم چون بنده در کلیات دارم صحبت میکنم مطلب سوم که میخواهم عرض کنم این است که در این مجلس هشتاد و دو درصد و کلای

شهرستانها نمایندند یا شاید بدانند که ما چقدر داریم تلاش میکنیم برای تأمین حقوق شهرستانها یکی از مواردی که باید زیاد تذکر داده شود و جایش اینجاست اینست که قانونی در سال ۱۳۲۰ گذشته متمم بودجه ۳۲۰ در آن قانون ۳۰۰ میلیون ریال از فروش خالصجات اختصاص داده شده است بآنک کشاورزی (صحیح است) بنابراین این آقایان ما که برای ۵ میلیون تومان التماس میکنیم و تلاش و تقلا میکنیم که برای بانک کشاورزی بگیریم بنابراین در یکچنین موقعی ما باید سعی کنیم چون آن سی میلیون تومان و آن قانون بقوت خودش باقی است در اینجا هم باید قید شود که بقوت خود باقی است که اگر مجلس موافق بود با این دو ماده باینصورتی که وضع شده که این پولها برود بوزارت کشاورزی و صندوق روستائی آقای دکتر پیرنیا صدی پنجاه بصندوق تعاون روستائی و پنجاه درصد باختیار وزارت کشاورزی است اگر این قانون تصویب شد باین کیفیت آن سی میلیون تومان را جایش اینجاست که مجلس حفظ کند (دکتر جزایری - ولی محققاً وزارت کشاورزی باتمام حرايش از بانک کشاورزی بهتر است) نه هیچوقت اینطور نیست اینرا هم بی انصافی نفرمائید ما باید کارهای عمرانی را بریم بسیم بآنکی البته خیلی نواقص آنجا هست ولی راهش این نیست که آقا می -

فرمائید بنابراین نظر آقایان باشد من از جناب آقای صدرزاده استدعا کردم که اگر مقصود کافی نیست و این قانون معارض آن قانون سی میلیون تومان است پیشنهادی تقدیم کنند که حق بانک کشاورزی در مورد این سی میلیون تومان محفوظ بماند و از بین نرود

رئیس - آقای صدرزاده مخالفید؟

صدرزاده - موافقم

دکتر پیرنیا - بنده قبلاً بعنوان موافق اسم نوشته بودم

رئیس - صحیح است بفرمائید

دکتر پیرنیا - البته راجع بطرز استفاده و تقسیم وجوه در کمیسیون قوانین دارائی يك بحث مفصلی شد که بنده اسم نوشته بودم چون میدانستم ممکن است صحبت بشود خواستم نتیجه آن بحث را با استحضار آقایان محترم برسانم فکری که در اینجاست این است که این وجوهی که از فروش خالصجات عاید میشود بدو قسمت تقسیم شده يك قسمت بخود رعایا بر میگردد طبق این ماده و نصف این وجوه اعطا شده است به خود رعایا منتهی بهر کدام بشخصه اعطا نشده است بشر کتهای تعاونی روستائی اعطاء میشود و این قسمت بعنوان سرمایه داده میشود قسمت دوم صدی پنجاه بصرف عمران و آبادی رسیده که باید در اختیار بنگاه خالصه قرار بگیرد چون در دستگاه

خالصه از اراضی بایر بسیار است املاکی که استعداد آبادی دارند برای اینکه اینرا مجدداً آباد کنند و مجدداً تقسیم بکنند چون در يك ماده ای که سابقاً هست نوشته شده که جاهای بایری را که بنگاه خالصه آباد می کند مجدداً بین رعایا تقسیم میشود در حقیقت نظر کمیسیون قوانین دارائی این بوده که این موضوع تقسیم خالصجات تعمیم پیدا کند در اراضی بایر و تمام این وجوه هم عاید رعایا بشود البته اگر بگذارند در سرمایه بانک کشاورزی يك قسمت جزیش عاید رعایا میشود باین علت که رعایا يك مالکیت خیلی کمی دارند و برای اینکه از این وجوه استفاده کنند مجبورند که املاکشان را آنجا و دیهه بگذارند و يك مبلغ خیلی کمی عاید آنها میشود بنابراین این اینماده اهمیت خیلی زیادی دارد و نهایت دقت هم شده است حداکثر مصالح رعایا در اینماده رعایت شده البته تقویت خالصه و موفقیت طرز تقسیم خالصجات هم روی موفقیت این شرکتهای تعاونی روستائی است باینجهت بنده تقاضا میکنم که با این ماده موافقت بفرمائید که این وجوه عاید رعایا بشود

رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده است که قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد می کنم مذاکرات درماده

۱۰ کافی باشد
عبدالصاحب صفائی
رئیس - آقای صفائی
صفائی - بنظر بنده حد اکثر دهن را آقای ارسلان خلعتبری و جناب آقای دکتر پیرنیا فرمودند دیگر مطلبی در کلیات این ماده باقی نمانده است و اگر نظر بان اصلاحی هم باشد بصورت پیشنهاد داده میشود بنابراین استدعا میکنم اجازه بفرمائید بحث در کلیات خاتمه پیدا کند (صحیح است)

رئیس - آقای فرامرزی مخالفید؟
عبدالرحمن فرامرزی - بنده عرضی ندارم

جمعی از نمایندگان - مخالفی ندارد

۷- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - چون مخالفی ندارد رأی هم لازم ندارد پیشنهادات میمانند برای جلسه بعد

جلسه آینده روز سه شنبه دستورالایحه فروش خالصجات

(مجلس چهل دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت